

Samen verder in Circulair Textiel

Advies van de Textieltafel voor een versnelling in de circulaire textielketen.

17 juni 2026

 Future Up

 DCTV
DUTCH CIRCULAR
TEXTILE VALLEY

INVESTNL

Branchevereniging
Kringloop
Nederland

**NV
RD**

**FAIR
RESOURCE
FOUNDATION**

 Vereniging
Herwinning
Textiel

DUTCH RECYCLE GROUP

 Federatie
Textielbeheer
Nederland

 thuiswinkel
.org

MODINT.

IN KONINKLIJKE
INRETAIL

V N O N C W

MKB
Nederland

 **STICHTING
UPV TEXTIEL**
Samen circulair

 **Collectief
Circulair
Textiel**

 **European
Recycling
Platform**

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
A. Inleiding	5
B. Achtergrond	5
Feiten en cijfers	5
Wetgeving en beleid	5
C. Probleemanalyse	6
Inzameling	6
Sortering	6
Recycling	7
Governance	7
D. Gezamenlijke visie	7
Nederland in 2040	8
Middellange termijn (2028-2030)	8
Korte termijn (2026-2027)	8
Waarom Nederland?	9
E. Transitiepad	9
Vraagstimulering voor circulair textiel	10
Financiering	11
Ketensamenwerking	11
UPV als transitie instrument	13
Aanvullende beleidsinstrumenten en regelgeving	14
F. Conclusie en aanbevelingen	16
Conclusie	16
Aanbevelingen	17
Bijlagen	19
Bijlage I – Opdrachtbrief kabinet-Schoof aan Textieltafel	19
Bijlage II – Toelichting op begrip ‘kostendekkend’	21
Bijlage III – Leden textieltafel, schrijfteam en deeltafels*	22
Bijlage IV – Werkwijze	24
Bijlage V – Compleet overzicht pijnpunten	25
Bijlage VI – Vragen voor impactstudie circulaire hefboom	28

Samenvatting

Aanleiding en urgentie

Nederland behoort tot de Europese koplopers in gescheiden inzameling, sortering en recycling van textiel en heeft een sterke kennis- en innovatiepositie. Deze positie staat echter onder zware druk. De hoeveelheid afgedankt textiel groeit snel door (ultra-)fast fashion en overconsumptie. Tegelijkertijd is de kwaliteit van het ingezamelde textiel gedaald. Mede hierdoor verslechtert het verdienmodel van inzamelaars, sorteerdere en recyclers. Zonder tijdig ingrijpen dreigt cruciale infrastructuur verloren te gaan, waardoor beleidsdoelen en circulaire ambities in gevaar komen.

De Nederlandse textielketen opereert in een internationale context, waarin productie grotendeels buiten Europa plaatsvindt en marktdynamiek grensoverschrijdend is. De Textieltafel bundelt in dit rapport de gezamenlijke analyse, zorgen en oplossingsrichtingen van ketenpartijen en adviseert het kabinet over de randvoorwaarden die nodig zijn voor een haalbare, concurrerende en toekomstbestendige transitie naar een circulaire textielketen. In lijn met de opdrachtbrief van het kabinet, ligt de focus op de inzameling, sortering en recyclingsector van textiel.

Feiten en beleidscontext

In Europa werd in 2025 ongeveer 13,3 miljard kilo textiel afgedankt, waarvan slechts 11,3% gescheiden werd ingezameld en gesorteerd. Nederland presteert aanmerkelijk beter (ongeveer 50%) en vervult een belangrijke rol in Europese sortering. Nederland huisvest bovendien zo'n 20% van de Europese chemische textielrecyclingbedrijven. Sinds 2023 geldt nationaal een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) voor de afvalfase van textiel. Europees worden deze verplichtingen de komende jaren verder aangescherpt via wijzigingen in de Kaderrichtlijn afvalstoffen, waardoor in alle Europese lidstaten een UVP textiel zal gelden. Ook werkt de Europese Commissie aan de Ecodesign voor Duurzame Producten Verordening (ESPR), die informatie- en prestatie-eisen stelt aan textielproducten. Er is echter nog veel onzeker over de exacte eisen die gaan gelden, bijvoorbeeld rond recyclaatverplichtingen, kwaliteitseisen en digitalisering.

Kernproblemen in de keten

De Textieltafel constateert structurele problemen in verschillende schakels van de keten:

- **Inzameling:** De hoeveelheid afgedankt textiel groeit terwijl de kwaliteit afneemt, onder andere door ultra-fast fashion en handel in betere tweedehands kleding. Tegelijk ontstaat een ongelijk speelveld in Europa doordat andere lidstaten inzameling subsidiëren. Onderzoeken constateren een tekort in de Nederlandse textielketen, waarbij de kosten onvoldoende worden gedekt door de opbrengsten. Voor dit tekort is een UPV bijdrage nodig. Gemeenten geven aan dat zij momenteel geen kostendekkende vergoeding ontvangen volgens het besluit UPV. Het systeem kampt daarnaast met vervuiling, veel textiel in restafval, illegale inzameling en een gebrek aan transparantie en uniforme communicatie.
- **Voorbereiden voor hergebruik en hergebruik:** Het toenemende volume en de afnemende kwaliteit drukken ook op de textielsortering, waardoor minder kleding geschikt is voor hergebruik. Opbrengsten dalen, terwijl kosten stijgen door dure inzameling en arbeidsintensieve sortering. Tegelijk staan afzetmarkten voor tweedehands kleding onder druk door concurrentie van (ultra-)fast fashion. Fiscale regels, zoals btw, benadelen hergebruik ten opzichte van nieuw textiel.
- **Voorbereiding voor recycling:** Sorteren voor recycling krijgt te weinig aandacht en vereist meer automatisering en capaciteitsuitbreiding. Door gebrek aan urgentie blijft opschaling van recyclingcapaciteit in Nederland achter.
- **Recycling:** Het structurele prijsverschil tussen virgin materialen en post-consumer textielrecyclaat (PCR) belemmert de vraag naar PCR. Daarnaast zijn post-consumer stromen nog beperkt beschikbaar en variëren in kwaliteit. Door hogere kosten, wisselende kwaliteit en gebrek aan standaardisatie blijft opschaling achter, waardoor investeringen uitblijven en PCR moeilijk kan concurreren zonder aanvullend beleid.
- **Governance:** Het ontbreken van een gezamenlijke visie, regie, en duidelijke verantwoordelijkheid belemmert de transitie in de textielsector. Daarnaast wordt de UPV nog onvoldoende ingezet als transitie-instrument. Dit komt onder andere omdat de wet op bepaalde aspecten onvoldoende scherp en multi-interpretabel is. Bovendien is de samenwerking in de keten beperkt en ontbreekt een korte termijn kader, waardoor acute financieringsproblemen ontstaan en essentiële inzaamel-, sorteer- en recyclingcapaciteit onder druk staat.

Deze kernproblemen zijn systematisch en hangen samen met internationale markten en onvoldoende vraagstimulering naar post-consumer recyclaat. Urgente actie is daarom nu nodig.

Gezamenlijke visie 2040

De Textieltafel schetst een toekomstbeeld waarin Europa in 2040 wereldwijd toonaangevend is in verantwoordelijke en circulaire textielproductie. Textiel is dan van duurzame kwaliteit, productieoverschotten worden tegengegaan, textiel wordt langer gebruikt, hergebruikt of gerepareerd en – als dat niet meer kan – hoogwaardig gerecycled. Hierin staat de R-ladder centraal, waar hergebruik boven recycling staat. Nederland positioneert zich als strategische schakel in de Europese én mondiale textielketen, met onder meer een focus op (fijn-)sortering, recycling, data- en standaardisatie, kennisontwikkeling en technologie-export passend bij internationaal georganiseerd waardeketens. Niet

door grootschalige productie, maar door innovatie, first-of-a-kind installaties en sterke ketenregie. Deze positie draagt bij aan CO₂-reductie, nieuwe werkgelegenheid en economisch verdienvermogen.

Korte (2026-2027) en middellange (2028-2030) termijn

Op korte termijn is stabilisatie noodzakelijk om faillissementen in de sorteer- en recyclingsector te voorkomen. Daarom is een acute overbruggingsregeling nodig. Alle overheden nemen een actieve rol als launching customer via circulair inkoopbeleid. Op de middellange termijn moet gerichte opschaling plaatsvinden. Het inzamelsysteem levert dan stabiele stromen op tegen lagere kosten voor de keten. UPV-vergoedingen zijn meerjarig en kostendekkend volgens het Besluit UPV textiel. Ecomodulatie stuurt op ontwerp en materiaalkeuze en de ESPR zorgt voor structurele vraag naar PCR. Nederland heeft zich dan gepositioneerd als Europese data- en standaardisatiehub.

Transitiepad

De Textieltafel presenteert 20 samenhangende maatregelen, gegroepeerd rond vijf thema's:

1. Vraagstimulering voor circulair textiel

- Verplicht de toepassing van post-consumer recycelaat van Europese origine in de ESPR, waarbij het percentage gefaseerd oploopt, rekening houdend met beschikbaarheid, kwaliteit en technische toepasbaarheid per productcategorie.
- Werk samen om de rol van launching customer te verwezenlijken.
- Stimuleer directe vraag naar post-consumer recycelaat via sectorale afspraken.

2. Financiering

- Onderzoek het verdienvermogen van de sorteer- en recyclingindustrie.
- Zet een garantiefonds of -regeling op en stel zo snel mogelijk een tijdelijke overbruggingsregeling in.

3. Ketensamenwerking

- Voer onderzoek uit naar de lange termijn systeemoplossingen voor textiel.
- Breng vraag en aanbod voor post-consumer recycelaat bij elkaar.
- Richt samen met gemeenten, inzamelaars en producenten een landelijk geharmoniseerd en passend inzamelsysteem in, waarbij de kosten voor inzameling gedekt worden volgens het Besluit UPV textiel.
- Maak bindende ketenafspraken waarbij uitsluitend wordt samengewerkt met legale textielinzamelaars en verwerkers.
- Alle inzamelpunten hanteren uniform de landelijke 'wel/niet'-lijst voor textiel.

4. UPV als transitie-instrument

- Stel een onafhankelijke gezant met gezag aan voor het identificeren van verbeteringen in de governance en regelgeving met, onder andere, extra aandacht voor de B2B sector en vertrouwensherstel tussen ketenpartijen binnen de UPV.
- Verduidelijk het Besluit UPV textiel, waaronder het begrip 'inspanningsverplichting'.
- Voer ecomodulatie binnen de UPV versneld in, vooruitlopend op en in lijn met ESPR.
- Versterk platformverantwoordelijkheid voor verkopers buiten de EU.

5. Aanvullende beleidsinstrumenten en regelgeving

- Werk aan een Europese definitie van ultra-fast fashion, handhaaf bestaande wetgeving op onrechtmatige reclamepraktijken en kijk hoe je met aanvullende maatregelen onwettige reclamepraktijken kan terugdringen.
- Voer de Europese *handling fee* zo snel mogelijk in.
- Verken fiscale instrumenten om tweedehands textiel en producten met post-consumer recycelaat te stimuleren.
- Inventariseer de databehoeftes rond C2C-stromen en werk dit verder uit.
- Betrek de keten bij de Nederlandse inbreng voor de Europese einde-afvalstatus.
- Neem aanvullende vragen mee in de onafhankelijke impactstudie naar de circulaire hefboom.

Centrale oproep

De kernboodschap aan het kabinet is helder: kom tot een samenhangend publiek-privaat transitieprogramma voor circulair textiel, met duidelijke keuzes en verdeling van verantwoordelijkheden tussen markt en overheden, voorspelbaar beleid en nauwe Europese afstemming. Alleen zo kan de bestaande inzameling, sortering en recycling infrastructuur worden behouden en uitgebreid, innovatie worden opgeschaald en kan Nederland zijn strategische positie en verdienvermogen in de gehele circulaire textielketen veiligstellen. Uitstel vergroot het risico dat essentiële schakels verdwijnen voordat de transitie haar vruchten afwerpt.

Het realiseren van een circulaire textielketen vraagt meer dan een eenmalig advies. De uitdagingen in de keten zijn complex en dynamisch, vinden plaats in een internationale context en vereisen een lange adem, gezamenlijke sturing en voortdurende afstemming. Daarom adviseert de Textieltafel om het huidige samenwerkingsverband te continueren en te verbreden in de al bestaande Ketentafel en deze uit te breiden zodat in ieder geval alle relevante ministerieonderdelen aan tafel zitten. Via de Ketentafel kunnen partijen blijven samenwerken aan de verdere uitwerking, toepassing en monitoring van de voorgestelde maatregelen.

A. Inleiding

Nederland behoort al jaren tot de Europese koplopers in het gescheiden inzamelen en sorteren van textiel en heeft belangrijke kennis en capaciteit opgebouwd voor recycling. Deze positie staat echter onder druk. Problemen in de inzamel-, sorteer-, en recyclingsector brengen bedrijven in zwaar weer en maken de doelstellingen van het [Beleidsprogramma Circulair Textiel 2025-2030](#) steeds lastiger haalbaar.

Kabinet-Jetten heeft in het [coalitieakkoord](#) vastgelegd toe te werken naar een volledige circulaire economie in 2050. Dit rapport bevat het sectorale advies van de Textieltafel aan het kabinet, opgesteld op verzoek van kabinet-Schoof (zie bijlage I), en brengt de gezamenlijke analyse, zorgen en oplossingsrichtingen van de Nederlandse textielketen – met focus op inzamelen, sorteren en recyclen – bijeen. Het rapport is nadrukkelijk geen beleidsdocument en legt geen vastgestelde koers vast. Het is bedoeld als input voor nationale én Europese beleidskeuzes over de randvoorwaarden voor een haalbare en concurrerende transitie naar een circulaire textielketen.

Hierbij is het van belang te benadrukken dat de Nederlandse textielketen opereert binnen internationale productieketens, grotendeels buiten Europa. Toekomstig beleid moet daarop aansluiten en gericht zijn op het versterken van innovatieve Nederlandse en Europese spelers, vooral in hoogwaardige recyclingtechnologie. Deze technologieën hebben nu nog moeite met rendabiliteit door beperkte vraag naar Europees post-consumer recycklaat (PCR). In dit rapport wordt beschreven hoe recycled-contentstromen een versterkende rol kunnen spelen in de circulaire transitie en welke rol is weggelegd voor Nederland en Europa.

Het rapport is opgesteld vanuit het perspectief van de Nederlandse textielketen en haar betrokken organisaties. De ministeries van EZK en Defensie waren in een waarnemende rol betrokken en leverden via Rijkswaterstaat technische ondersteuning. De Textieltafel stond onder leiding van de Speciaal Regeringsvertegenwoordiger Circulaire Economie, Steven van Eijck.

De leden van de Textieltafel hebben intensief samengewerkt aan deze complexe opdracht, zowel in plenaire bijeenkomsten als in deeltafels en het schrijftteam. Ondanks de positieve, constructieve houding en gezamenlijke inzet konden door het beperkte tijdsbestek niet alle vraagstukken en oplossingsrichtingen volledig worden uitgediept. Dit eindrapport is dan ook, wat de Textieltafel betreft, geen afronding van een proces, maar de start van een hernieuwde ketensamenwerking om de Nederlandse textielketen circulair, economisch sterk en toekomstbestendig te maken.

B. Achtergrond

Feiten en cijfers

De hoeveelheid textielafval in Europa groeit snel: in 2025 dankten Europese consumenten 13,3 miljard kilo textiel af¹. Daarvan wordt slechts 11,3% gescheiden ingezameld en gesorteerd. De groei van de afvalstroom bevat meer dan alleen kleding, maar wordt het meest versneld door fast fashion, wat zorgt voor meer aankopen, minder draagbeurten en een kortere levensduur. Structurele vraaggroei (4% per jaar sinds 2020) wordt versterkt door een fast fashionmarkt die naar verwachting tussen 2025 en 2035 met 11% per jaar zal groeien, mede dankzij laaggeprijsde productie en wereldwijde e-commerce. Het resultaat is een verkorting van productlevensduur: EU-consumenten kopen ongeveer 95 kledingstukken per jaar (12% meer dan in 2019).

Nederland loopt al jaren voor op andere Europese lidstaten als het gaat om de gescheiden inzameling van textiel. In 2022 zamelden gemeenten, kringloopbedrijven en inzamelaars 108,5 miljoen kilo gescheiden in: 50% van het totale afgedankte textiel in Nederland². Nederlandse sorteerdere verwerken zo'n 155,2 miljoen kilo van binnen- en buitenland. Er is bovendien een significante hoeveelheid textielrecycling technologie ontwikkeld en in ontwikkeling: zo'n 20% van de chemische recyclingbedrijven in Europa is gevestigd in Nederland.

Wetgeving en beleid

Op zowel nationaal als Europees niveau is aandacht voor circulair textiel. Sinds 2020 heeft Nederland een Beleidsprogramma Circulair Textiel dat onder andere heeft gezorgd voor een Nederlandse uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) voor de afvalfase van textiel in 2023. Recent is de Kaderrichtlijn afvalstoffen gewijzigd: alle EU-lidstaten zijn verplicht om uiterlijk in 2028 een UPV voor textiel en schoeisel in te voeren. De Nederlandse UPV textiel wordt daardoor uitgebreid: producenten krijgen zwaardere financiële verplichtingen, moeten zich verplicht aansluiten bij een producentenorganisatie en worden geconfronteerd met aangescherpte eco-modulatie op basis van circulair ontwerp. Daarnaast komen er nieuwe verantwoordelijkheden voor onlineplatforms en fulfilmentdienstverleners, aparte waarborgen voor sociale ondernemingen,

¹ BCGxReHub (2026). [Advancing Textile Circularity in Europe: The Case for System-Level Scale-Up](#).

² FFact in opdracht van het ministerie van IenW. [Massabalans textiel 2022](#).

en strengere eisen voor export van gebruikt textiel en schoeisel, inclusief gedetailleerde sortering en transparantie.

De Europese Commissie bereidt ook de invoering van de Europese Verordening voor Duurzame Producten (ESPR) voor. Vanaf 2026 wordt gewerkt aan de invulling van de eisen voor textiel. Op dit moment is nog onduidelijk hoe de ESPR er exact voor textiel uit komt te zien. Zo is nog niet bekend of minimale kwaliteitseisen, verplicht gebruik recycalaat, repareerbaarheid, recyclebaarheid etc. worden opgenomen en welke eisen daaraan worden gesteld.

C. Probleemanalyse

Ondanks de inspanningen om de textielketen circulair te maken, kent de huidige inzamel-, sorteer-, hergebruik-, en recyclingsector verschillende problemen. Hieronder worden de meest urgente problemen geschetst, voor een compleet overzicht zie bijlage V.

Inzameling

De hoeveelheid afgedankt textiel neemt toe terwijl de kwaliteit van textiel daalt. Dit komt mede door ultra-fast fashion, maar ook door illegale textielinzamelaars die de betere kwaliteitsstukken uit het afgedankte textiel halen en verhandelen. Ook wordt steeds meer kleding via consumer-to-consumer platforms verkocht, waardoor minder kwaliteitsstukken in de textielbak belanden. Daarnaast is een ongelijk speelveld ontstaan. In andere EU-lidstaten worden textielinzameling en sortering ondersteund door de overheid waardoor textiel tegen lagere kosten, of zelfs met premie, wordt aangeboden. Gemeenten zijn genooddaakt om contracten te sluiten voor de inzameling en sortering via (Europese) aanbestedingen en inkooptrajecten. Dit leidt soms tot prijsopdrijving in de markt. Gunning enkel op basis van kwaliteit blijkt lastig in de praktijk. Onderzoeken³ constateren een tekort in de Nederlandse textielketen, waarbij de kosten⁴ onvoldoende worden gedekt door de opbrengsten. Voor dit tekort is een UPV bijdrage nodig. Gemeenten geven aan dat zij momenteel geen kostendekkende vergoeding ontvangen volgens het besluit UPV. Daarnaast belandt meer dan de helft van het textiel in het restafval, is er vaak sprake van vervuiling van gescheiden ingezameld textiel en is er een gebrek aan uniforme communicatie over textielinzameling. Textielinzameling in de openbare ruimte gebeurt deels zonder vergunning van gemeenten, wat het inzamelsysteem ondermijnt. Tot slot is er onvoldoende zicht op textiel dat de grens over gaat, waardoor terugkoppeling over kwaliteit, samenstelling en verwerking ontbreekt.

Sortering

- Voorbereiden voor hergebruik en hergebruik

Het probleem van een toenemend volume met afnemende kwaliteit speelt direct bij de sortering van textiel, waar wordt bepaald wat herdraagbaar is. Herdraagbaar textiel dat een tweede leven krijgt via onder andere tweedehands kledingwinkels en kringloopbedrijven vertegenwoordigt één van de hoogste tredes van de R-ladder. De opbrengsten van herdraagbaar textiel nemen echter af door onder andere lagere kwaliteit van het sorteergoed. Slechts 10,5% van het totaal verkochte textiel in Nederland bestaat uit tweedehands kleding⁵. Ruim 45% van het ingezamelde textiel wordt op tweedehandsmarkten buiten Nederland verkocht⁶. Bovendien staan buitenlandse afzetmarkten voor tweedehands kleding onder druk door concurrentie van ultra-fast fashion op tweedehandsmarkten en importrestricties. Tegelijkertijd lopen de kosten van sorteren in Nederland op: de prijs van het ingezamelde textiel is hoger dan in andere EU-lidstaten en sorteren voor hergebruik is arbeidsintensief, waardoor ook het sorteren zelf relatief duurder is door onder andere hoge loonkosten. Hierdoor komt het verdienmodel van sorteren verder onder druk te staan. Daarnaast zorgen fiscale regels, zoals btw-regels die hergebruik benadelen, voor een structureel concurrentienadeel voor tweedehands textiel ten opzichte van nieuw textiel.

- Voorbereiden voor recycling

Het voorbereiden voor recycling, of dat nu door sorteerders of recyclers wordt gedaan, verdient meer aandacht van zowel de overheid als de sorteer- en recyclingsector. Sorteren voor recycling behoeft automatisering en capaciteitsvergroting. Inkomsten uit recycling zijn essentieel om sorteercapaciteit in de toekomst te behouden. Er wordt echter onvoldoende urgentie gevoeld om capaciteit in Nederland uit te breiden, terwijl dat wel nodig is voor opschaling van (vezel-tot-vezel) recycling.

³ Onderzoeken: (1) [Kostprijsonderzoek door KPMG in opdracht van Stichting UPV Textiel](#). (2) [Onderzoek naar kosten en opbrengsten aan de achterkant van de Textielketen door Rebel Group in opdracht van Vereniging Herwinning Textiel](#). (3) [Onderzoek van InvestNL naar de businesscase voor het sorteren van Nederlands sorteergoed in Nederland](#).

⁴ Zie bijlage II voor meer toelichting op het begrip 'kostendekkend'.

⁵ Royal Haskoning in opdracht van het ministerie van IenW. [Monitor Circulair Textiel - Peiljaar 2023](#)

⁶ Fact in opdracht van het ministerie van IenW. [Massabalans textiel 2022](#).

Recycling

Het structurele prijsverschil tussen virgin materialen en post-consumer recycelaat (PCR) belemmert de vraag naar PCR. In de praktijk blijkt dat post-consumer stromen nog beperkt beschikbaar zijn en in kwaliteit kan variëren. Ook voldoet nog niet al het gerecyclede materiaal aan technische en productveiligheidseisen, wat opschaling bemoeilijkt. Het prijsverschil is in belangrijke mate een systeemprobleem: (fossiele) primaire grondstoffen profiteren van schaalvoordelen, gevestigde (internationale) marktstructuren en het feit dat maatschappelijke en milieukosten slechts beperkt in de marktprijs zijn verdisconteerd. Tegelijkertijd heeft PCR te maken met hogere kosten voor inzameling, sortering, kwaliteitsborging en (voor)bewerking, terwijl volumes en specificaties nog onvoldoende gestandaardiseerd zijn. Consumenten kunnen duurzaamheidsclaims slecht beoordelen en vragen nauwelijks naar circulaire mode. Europese regelgeving die vraag naar Europese PCR zou moeten stimuleren is in de maak, maar het is onduidelijk wanneer en wat precies vereist gaat worden. Door concurrentie van ultra-fast fashion staan ook producenten economisch onder druk. De vraag naar PCR komt hierdoor niet op gang, waardoor investeringen in capaciteit, opschaling en innovatie aanzienlijk achterblijven. Zolang primaire (fossiele) grondstoffen goedkoper blijven dan gerecyclede alternatieven, blijven de businesscases voor inzameling, sortering, recycling én toepassing van PCR in producten kwetsbaar. Dit benadrukt het belang van beleidsinstrumenten die vraag en aanbod beter in balans brengen en die daarmee de marktcondities zodanig vormgeven dat circulaire materialen concurrerend kunnen worden.

Governance

De genoemde problemen zijn niet onbekend. Er worden bovendien al inspanningen gepleegd om deze aan te pakken. De Textieltafel ziet echter dat de volgende problemen daarbij in de weg staan:

1. Een gezamenlijke visie en regie over het geheel ontbreken. Een concrete nationale en Europese koers voor de textielsector ontbreekt, net als centrale sturing. De transitie heeft milieu, sociale en economische aspecten. Deze dossiers zijn over verschillende ministeries verdeeld waardoor beleid versnipperd is en de eindverantwoordelijkheid voor de transitie onduidelijk. Dat leidt tot onzekerheid waardoor bedrijven investerings- en businessmodelkeuzes uitstellen of beperken.
2. De UPV wordt onvoldoende ingezet als transitie instrument. Het huidige UPV-textielinstrument is veelbelovend voor de afvalfase en biedt met aankomende EU-regelgeving (Kra en ESPR) ook potentie voor vraagstimulatie van circulaire toepassingen. Onderzoeken⁷ constateren een tekort in de Nederlandse textielketen, waarbij de kosten⁸ onvoldoende worden gedekt door de opbrengsten. Voor dit tekort is een UPV bijdrage nodig. Een heldere eenduidige vergoedingenstructuur, die de kosten dekt van de inzamelaars, sorteersers en recyclers van textiel, is van belang voor een voorspelbare financiering, ketenstabilisatie en innovatie. Tot slot is de wet op bepaalde aspecten onvoldoende scherp en multi-interpretabel en wordt deze nog onvoldoende gehandhaafd.
3. Ketensamenwerking vindt onvoldoende plaats. Ondanks grote onderlinge afhankelijkheid is er beperkte samenwerking in de keten. Dit leidt tot inefficiënties, slechte afstemming en beperkte gezamenlijke invloed richting beleid en politiek. Duidelijkere spelregels met versterkte handhaving zouden helpen om ketenpartijen beter met elkaar samen te laten werken.
4. Een korte termijn transitiekader ontbreekt. De Textieltafel helpt mede vorm te geven aan de strategie voor de lange termijn. Op korte termijn spelen echter urgente financieringsproblemen waardoor de cruciale infrastructuur in de afvalfase (sorteersers en recyclers) dreigt te verdwijnen nog vóórdat de beleidsdoelen kunnen worden gerealiseerd.

D. Gezamenlijke visie

De Textieltafel heeft een gezamenlijke visie opgesteld die beschrijft hoe inzamelen, sorteren en recycelen als belangrijk onderdeel van een circulaire textielketen er in 2040 uit moet zien.

In 2040 is Europa, in nauwe verbinding met mondiale waardeketens, wereldwijd toonaangevend in een eerlijke en circulaire textielindustrie. Kwalitatieve kleding, duurzame materialen, een lange levensduur en verantwoorde productie voor mens, dier en milieu staan daarin centraal. Textiel is van duurzame kwaliteit, producten gaan lang mee, materialen gaan niet verloren en gebruikers zijn zichtbaar trots op wat zij hebben, delen, repareren of laten recycelen. Het textielafval dat er is, wordt op een verantwoorde manier gescheiden ingezameld en verwerkt. De afvalberg wordt verkleind omdat als hergebruik geen optie is, textiel (vezel-tot-vezel) wordt gerecycled.

⁷ Onderzoeken: (1) [Kostprijsonderzoek door KPMG in opdracht van Stichting UPV Textiel](#). (2) [Onderzoek naar kosten en opbrengsten aan de achterkant van de Textielketen door Rebel Group in opdracht van Vereniging Herwinning Textiel](#). (3) [Onderzoek van InvestNL naar de businesscase voor het sorteren van Nederlands sorteergoed in Nederland](#).

⁸ Zie bijlage II voor meer toelichting op het begrip 'kostendekkend'.

Nederland in 2040

Nederland ontwikkelt zich richting 2040 tot een strategische schakel in de Europese circulaire textielketen. Voor het inzamelen, sorteren en recyclen van textiel ligt de focus op fijnmazige inzameling, (fijn)sortering voor hergebruik⁹ én recycling, recycling, kennisontwikkeling en technologie-export. Deze innovatie, gepatenteerde kennis en technologie is ontwikkeld in Nederlandse first-of-a-kind productielocaties en experimenteeromgevingen. Nederland specialiseert zich in geautomatiseerde sorteertechnologieën, hoogwaardige materiaalontwikkeling en vezel-tot-vezel recycling tot slimme procesondersteuning voor herinrichting van supply chains. Digitalisering, data gedreven werken, automatisering en robotisering vormen daarbij de ruggengraat voor nieuwe, exporteerbare verdienmodellen, betere internationale ketensamenwerking en naleving van Europese regelgeving. Hierbij gaat een reductie van CO₂-uitstoot en andere milieuwinst gepaard met meer arbeidsplaatsen en een groter verdienvermogen voor Nederland.

De keuze om (fijn)sorteren en hoogwaardige recycling in Nederland te houden, heeft strategische waarde omdat Nederland op deze manier controle houdt over de afvalverwerking en innovatie daarin kan stimuleren. Wel moet deze keuze steeds vanuit de internationaal opererende textielketen worden gezien: de afzetmarkt voor recyclaat is internationaal en moet mondiaal kunnen concurreren. Nederland vervult daarbij vooral een rol in ketenregie, kennis en marktontwikkeling. Niet alle textielactiviteiten of volumes hoeven in Nederland plaats te vinden, maar Nederland zorgt dat cruciale schakels, standaarden en verdienmodellen in de Europese keten worden versterkt. Hierbij werkt Nederland nauw samen met andere EU-lidstaten en de Europese Commissie.

Een gefragmenteerde, lineaire keten waarin ketenschakels nauwelijks samenwerken, is verleden tijd. De internationale ketensamenwerking is geoptimaliseerd op circulaire keuzes: elke schakel vervult een duidelijke rol in nauwe afstemming met de rest van de keten. Producenten en ontwerpers ontwerpen voor lange levensduur, hergebruik, reparatie en vezel-tot-vezel recycling. Retailers nemen structureel producten af met, waar mogelijk, Europees en aanvullend mondiaal post-consumer recyclaat via langjarige afspraken. De inzamelstructuur van gemeenten wordt volledig benut en inzameling bij retailers en in de openbare ruimte gebeurt, zoveel mogelijk, onder dezelfde voorwaarden. Sorteerdere en recyclers optimaliseren hun processen door slimme technologie, automatisering en robotisering en sluiten daardoor beter aan op de behoeften van producenten, kringloopbedrijven, tweedehandsmarkten én recyclers. Producenten, samen met andere ketenpartners, stimuleren consumenten om duurzaam met textiel om te gaan en werken samen met dienstverleners om al het afgedankte textiel gescheiden in te zamelen. De Rijksoverheid faciliteert de keten door randvoorwaarden te creëren voor een gelijk speelveld en een succesvolle transitie binnen Nederland en Europa, waarbij data en traceerbaarheid essentieel zijn voor transparantie, monitoring en verdere optimalisatie. Producentenorganisaties concurreren met elkaar op resultaat, terwijl Europese lidstaten met elkaar afstemmen. Dit leidt tot geharmoniseerd beleid en gerichte investeringen in sorteer- en recyclingcapaciteiten die zorgen voor schaalvoordelen en de meest efficiënte en effectieve textielketen.

Middellange termijn (2028-2030)

Om die positie in 2040 te bereiken, ziet de Textieltafel dat in 2028 al gerichte opschaling plaatsvindt. Het hervormde inzamelmodel levert stabiele volumes en schone textielstromen op waardoor sortering en recycling doelgerichter en efficiënter kunnen plaatsvinden. De Europese Verordening voor Duurzame Producten (ESPR) is ingevoerd en ook ecomodulatie beïnvloedt ontwerp en materiaalkeuze. De vraag naar post-consumer recyclaat is daarmee verhoogd en structureel, met post-production stromen als noodzakelijke en schaalbare aanvullende input in de transitieperiode. De UPV-vergoedingen zijn meerjarig, kostendekkend volgens het Besluit UPV textiel en stimuleren innovatie en opschaling. Op Europees niveau worden afspraken gemaakt over activiteiten die binnen Europa plaatsvinden waar schaal en kosten optimaal zijn.

Korte termijn (2026-2027)

Op de korte termijn is stabilisatie nodig om de acute dreiging van faillissementen bij sorteerdere en recyclers af te wenden. Op de lange termijn moet textiel-tot-textielrecycling de norm zijn. In deze transitiefase mag textielrecyclaat cross-sectoraal worden toegepast. Hiermee wordt bijvoorbeeld de touw- en tapijtindustrie bedoeld, maar ook bouwmaterialen. Op korte termijn kan dit bijdragen aan vermindering van de textielafvalberg én aan betere verdienmodellen, waarbij een *lock-in effect* voorkomen moet worden. Overheden vervullen de rol van *launching customer* door circulair inkoopbeleid actief toe te passen.

⁹ Optimaal hergebruik blijft een noodzakelijk onderdeel voor het verdienmodel van de sorteerder en is tevens milieutechnisch beter dan recycling. Zie bijvoorbeeld het [onderzoek van InvestNL](#).

Waarom Nederland?

Nederland heeft alles in huis om een sterke positie in circulair textiel te vervullen. Ons land combineert een strategische handelspositie in Europa met een krachtige hightech- en chemische sector die procesinnovatie en nieuwe materialen mogelijk maakt. Onze fijnmazige inzameling, sterke sorteerindustrie en recyclingontwikkeling behoren tot de beste ter wereld, en worden versterkt door een uniek kennis- en innovatienetwerk en een creatieve sector met toonaangevende mode- en textielopleidingen. Bovendien heeft Nederland een cultuur waarin circulariteit, duurzaamheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid sterk verankerd zijn. Deze combinatie maakt Nederland bij uitstek een plek waar de circulaire textielketen kan groeien en ontwikkelen.

E. Transitiepad

De Textieltafel stelt een route voor om de transitie naar een circulaire textielketen te versnellen. Daarbij is het uitgangspunt dat maatregelen zo veel mogelijk op Europees niveau worden genomen, en waar nodig nationaal. De Textieltafel neemt graag, samen met de Rijksoverheid, verantwoordelijkheid voor de uitvoering van deze maatregelen in een samenhangend publiek-privaat transitieprogramma voor circulair textiel, met duidelijke keuzes en verdeling van verantwoordelijkheden tussen markt en overheid, voorspelbaar beleid en nauwe Europese afstemming.

Tabel 1 - Overzicht maatregelen

Thema	Maatregel
Vraagstimulering voor circulair textiel	1. Verplicht de toepassing van post-consumer recycalaat van Europese origine in de ESPR.
	2. Werk samen om de rol van launching customer te verwezenlijken.
	3. Stimuleer directe vraag naar post-consumer recycalaat via sectorale afspraken.
Financiering	4. Onderzoek het verdienvermogen van de sorteer- en recyclingindustrie.
	5. Zet een garantiefonds of -regeling op en stel zo snel mogelijk een tijdelijke overbruggingsregeling in.
Ketensamenwerking	6. Voer onderzoek uit naar de lange termijn systeemoplossingen voor textiel.
	7. Breng vraag en aanbod voor post-consumer recycalaat bij elkaar.
	8. Richt samen met gemeenten, inzamelaars en producenten een landelijk geharmoniseerd en passend inzamelsysteem in, waarbij de kosten voor inzameling gedekt worden volgens het Besluit UPV textiel.
	9. Maak bindende ketenafspraken waarbij uitsluitend wordt samengewerkt met legale textielinzamelaars en verwerkers.
UPV als transitie instrument	10. Alle inzamelpunten hanteren uniform de landelijke 'wel/niet'-lijst voor textiel.
	11. Stel een onafhankelijke gezant met gezag aan voor het identificeren van verbeteringen in de governance en regelgeving met, onder andere, extra aandacht voor de B2B sector en vertrouwensherstel tussen ketenpartijen binnen de UPV.
	12. Verduidelijk het Besluit UPV textiel, waaronder het begrip 'inspanningsverplichting'.
	13. Voer ecomodulatie binnen de UPV versneld in, vooruitlopend op en in lijn met ESPR.
Aanvullende beleidsinstrumenten en regelgeving	14. Versterk platformverantwoordelijkheid voor verkopers buiten de EU.
	15. Werk aan een Europese definitie van ultra-fast fashion, handhaaf bestaande wetgeving op onrechtmatige reclamepraktijken en kijk hoe je met aanvullende maatregelen onwettige reclamepraktijken kan terugdringen.
	16. Voer de Europese handling fee zo snel mogelijk in.
	17. Verken fiscale instrumenten om tweedehands textiel en producten met post-consumer recycalaat te stimuleren.
	18. Inventariseer de databehoeftes rond C2C-stromen en werk dit verder uit.
	19. Betrek de keten bij de Nederlandse inbreng voor de Europese einde-afvalstatus.
	20. Neem aanvullende vragen mee in de onafhankelijke impactstudie naar de circulaire hefboom.

Vraagstimulering voor circulair textiel

1. Verplicht de toepassing van post-consumer recycklaat van Europese origine in de ESPR. Pre-consumer textiel¹⁰ wordt al geruime tijd verwerkt in kleding en daarin bestaat wereldwijd een florerende handel en industrie. Met de groeiende afvalberg van niet herdraagbare kleding groeit de behoefte aan hoogwaardige recycling van afgedankt, of *post-consumer*, textiel. Dat vraagt om innovatie en nieuwe verdienmodellen voor sortering en verwerking.

De Textieltafel ondersteunt daarom het stimuleren van de vraag naar post-consumer recycklaat (PCR) via Europese productregelgeving. De Textieltafel vindt het cruciaal dat er een zo hoog mogelijk minimum percentage PCR van Europese origine wordt opgenomen in de ESPR textiel, waarbij het percentage gefaseerd oploopt. Hierbij is het van belang dat de verplichtingen gefaseerd worden ingevoerd en rekening wordt gehouden met beschikbaarheid, kwaliteit en technische toepasbaarheid per productcategorie. Bij de gefaseerde invoering is in de transitiefase tot 2031, ook nog ruimte voor *post-production* en *non-EU content* als transitiestromen, waarbij het aandeel PCR van Europese origine steeds méér wordt t.o.v. de transitiestromen. Dit is noodzakelijk om innovatie en nieuwe verdienmodellen te stimuleren, waarbij we tegelijkertijd de uitvoerbaarheid voor bedrijven waarborgen en verstoring van de interne markt te voorkomen.

Door te sturen op Europees post-consumer materiaal:

- Wordt de vraag naar Europees PCR gestimuleerd, waarmee innovatie en nieuwe verdienmodellen voor hoogwaardige verwerking van afgedankt textiel in Europa mogelijk worden gemaakt.
- Worden primaire grondstoffen vervangen door secundaire grondstoffen. Ook wordt Europa minder afhankelijk van andere landen voor afvalverwerking. Tegelijk ondersteunt dit de groei van circulaire economie binnen Europa en wordt het risico verkleind dat niet-herdraagbaar textiel zich opstapelt, nu importbeperkingen wereldwijd toenemen.
- Wordt het voor Europese sorteersbedrijven logischer om te sorteren voor recycling en zal het voor recyclers makkelijker zijn om inputmateriaal te vinden dat past bij hun processen.
- Wordt het voor de producenten makkelijker om passend PCR materiaal in te kopen.
- Wordt voorkomen dat schaarste op de Nederlandse en Europese markt een beperkende factor wordt.

2. Werk samen om de rol van launching customer te verwezenlijken.

Jaarlijks wordt er via de Categorie bedrijfskleding Rijk voor ongeveer € 27,8 miljoen aan kleding, schoeisel, beschermingsmiddelen en overige textielproducten ingekocht. Met deze omvangrijke en structurele vraag naar textielproducten kan het Rijk een sleutelrol spelen in het stimuleren van circulair textiel. Door als *launching customer* waar mogelijk expliciet te kiezen voor producten met gerecyclede content, voor *design-for-recycling* en voor hoogwaardige retour- en recyclingstromen, kan het ministerie de markt richting geven en producenten uitdagen om te investeren in circulaire innovaties. Zo benut het Rijk haar inkoopkracht om de transitie naar een circulaire textielketen te versnellen. De bedrijfskledingsector helpt het ministerie daar graag bij door nauwer samen te werken en vraag en aanbod bij elkaar te brengen. Hiertoe neemt de bedrijfskledingsector op korte termijn het initiatief. Niet alleen de Categorie bedrijfskleding van het Rijk is verantwoordelijk voor het stimuleren van circulair textiel. Deze verantwoordelijkheid geldt ook voor alle andere publieke inkopers en behoeftestellers. Ook zij hebben de rol van launching customer.

3. Stimuleer directe vraag naar post-consumer recycklaat via sectorale afspraken.

Een nationaal wetgevingstraject kent een doorlooptijd van meerdere jaren. Daarom stelt de tafel voor om per direct de vraag naar Europees post-consumer recycklaat te stimuleren via sectorale afspraken. Sectorale afspraken kunnen een bijdrage leveren aan het versnellen van marktontwikkeling en het opdoen van praktische ervaring met het toepassen van PCR. De Textieltafel ziet dergelijke afspraken als vrijwillig, juridisch houdbaar en als een aanvullend instrument, bedoeld om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen. Deze afspraken zijn geen vervanging van Europese regelgeving of formele verplichtingen, maar mogen niet vrijblijvend zijn. Een sectoraal samenwerkingsverband is hiervoor het aangewezen instrument. Uitgangspunten:

- Aansluiten bij bestaande initiatieven, zoals de IMVO-modules Dwangarbeid en Klimaat van het Verbond voor Duurzame Kleding, Textiel en Schoenen (onder leiding van de SER).
- Brede mobilisatie via Modint, INretail, Future Up, DCTV en de producentenverantwoordelijkheidsorganisaties om voldoende volume te realiseren.

¹⁰ Pre-consumer (vóór consumptie) textielrecycklaat is afkomstig van industrieel afval (productieafval) of producten die niet door consumenten zijn gebruikt.

- Individuele producenten tekenen zelf; koepelorganisaties kunnen hun achterban niet juridisch binden.
- Producenten en recyclers formuleren gezamenlijk een significante volumeverplichting, gebaseerd op een kwantificatie van de afname die nodig is om doelstellingen voor recycling te behalen.
- Bouw met sectorale afspraken voort op bestaande ketens en faciliteer de ontwikkeling van nieuwe lokale, regionale en internationale ketens waarin de toepassing van Nederlands PCR een rol kan spelen.
- Een onafhankelijke facilitator ondersteunt de onderbouwing van volumes, businesscase en monitoring. Het uitgangspunt is zo laag mogelijk administratieve lasten.

De tafel adviseert om succesvolle voorbeelden, bijvoorbeeld uit de B2B-sector en bestaande regionale samenwerkingen, te analyseren en succesfactoren expliciet mee te nemen in het ontwerp van deze samenwerking. Het initiatief van deze maatregel ligt bij de producenten in nauwe samenwerking met ketenpartners en het landelijk dekkend netwerk van regionale hubs.

Financiering

4. Onderzoek het verdienvermogen van de sorteer- en recyclingindustrie.

Het kabinet werkt aan beleidsmaatregelen die ervoor moeten zorgen dat binnen vier tot vijf jaar de vraag naar post-consumer recycalaat sterk toeneemt. Om te voorkomen dat de economische voordelen van deze groeiende markt elders landen, is het van belang dat het verdienvermogen zoveel mogelijk in Nederland wordt gerealiseerd. De sorteer- en recyclingsector speelt daarin een cruciale rol: wanneer het nieuwe beleids- en markt-speelveld eenmaal staat, zijn deze bedrijven essentieel om waarde toe te voegen, innovatie te versnellen en kennis en technologie te ontwikkelen die internationaal inzetbaar en te vermarkten is. Tegelijkertijd remt de huidige onzekerheid over wetgeving en toekomstige afzetmogelijkheden investeerders af. Daardoor blijven benodigde innovaties en opschaling achter. De Textieltafel stelt daarom voor om het lange-termijn verdienvermogen van de sorteer- en recyclingindustrie systematisch in kaart te brengen. Dit omvat zowel de economische potentie van sorteren en recyclen zelf als de exportmogelijkheden van Nederlandse kennis, processen en technologie.

5. Zet een garantiefonds of -regeling op en stel zo snel mogelijk een tijdelijke overbruggingsregeling in.

Om bedrijven in de textielketen te helpen doorgroeien, is een consistent financierings-ecosysteem nodig waarin publieke en private investeerders elkaar versterken. Door subsidies, eigen vermogen en vreemd vermogen samen te brengen in een financieringstrein of ecosysteem, kunnen bedrijven beter opschalen en worden continuïteitsrisico's kleiner. Een door de overheid opgezet garantiefonds kan dit ecosysteem verder de-risiken en zo een veelvoud aan private investeringen mobiliseren. Op dit moment is er echter sprake van acute financieringsdruk. Cruciale sorteer- en recyclingcapaciteit dreigt weg te vallen nóg voordat de beleidsdoelen rond circulair textiel gerealiseerd kunnen worden. De Textieltafel vraagt daarom dringend om zo snel mogelijk, parallel aan het onderzoek naar het verdienvermogen en de ontwikkeling van het garantiefonds, een tijdelijke overbruggingsregeling in te stellen. Hiermee kunnen sorteerdere en recyclers op korte termijn worden ondersteund, zodat de noodzakelijke infrastructuur behouden blijft.

Ketensamenwerking

6. Voer onderzoek uit naar de lange termijn systeemoplossingen voor textiel.

In 2025 heeft Circulair Plastics Nederland (CPNL) onderzoek gedaan naar mogelijke langetermijn-systeemoplossingen voor synthetisch textiel. Daarbij is onder meer onderzocht welke keteninterventies nodig zijn om de synthetische textielketen maximaal circulair te maken. Het onderzoek bracht de hoeveelheid en samenstelling van het in Nederland aanwezige textiel in kaart, evenals de lekkages in de keten. Daarnaast zijn de kosten van verschillende toekomstige systeeminrichtingen en de bijbehorende CO₂-impact geanalyseerd. Op basis daarvan zijn de verschillende systeeminrichtingen doorgerekend op kwantiteit, kosten en CO₂, rekening houdend met kwaliteitsverlies binnen de verschillende systeeminrichtingen. Het rapport biedt een onderbouwing voor hoe de keten in de toekomst ingericht en geoptimaliseerd kan worden voor de hoogste circulariteit. Op basis van de resultaten kunnen strategische keuzes worden gemaakt voor de rol die Nederland kan spelen in deze keten. De Textieltafel verzoekt het ministerie van EZK daarom om het bestaande onderzoek uit te breiden met alle textielstromen naast het synthetische deel.

7. Breng vraag en aanbod voor post-consumer recycalaat bij elkaar.

In de huidige situatie sluiten de beschikbare post-consumer recycalaat (PCR)-stromen onvoldoende aan op de kwaliteits- en volume-eisen van producenten. Dat komt doordat sorteerstromen niet

homogeen zijn, kwaliteitscriteria uiteenlopen en er geen structurele afstemming is over toekomstige vraag en beschikbare output. Om dit te doorbreken, zijn niet alleen onderlinge afspraken nodig (zie ook maatregel 3), maar moet ook betere afstemming plaatsvinden tussen producenten en recyclers over gewenste materiaalspecificaties. Recyclers kunnen hun processen dan richten op de specifieke vezelstromen en kwaliteitseisen van producenten, inclusief post-production stromen, en daarmee aansluiten op de internationale supply ketens van grote retailers. Producenten kunnen dan hun ontwerpen en materiaalkeuzes baseren op het daadwerkelijk beschikbare PCR.

8. Richt samen met gemeenten, inzamelaars en producenten een landelijk geharmoniseerd en passend inzamelsysteem in, waarbij de kosten voor inzameling gedekt worden volgens het Besluit UPV textiel.

De Textieltafel roept het kabinet op om, samen met gemeenten, inzamelaars en producenten, een landelijk geharmoniseerd en passend inzamelsysteem in te richten, waarbij de kosten voor inzameling gedekt worden volgens het Besluit UPV textiel. Het doel is een kwalitatief hoge stroom ingezameld textiel, met voorspelbare en lage kosten, zodat de rest van de keten voor succes wordt opgezet.

Het inzamelen van huishoudelijk textielafval is een publieke functie die kan worden uitgevoerd door private partijen, waarbij aanvullende private initiatieven zoals winkelinzameling worden gestimuleerd. De UPV-vergoedingen voor inzameling en sortering dienen daarbij te worden ontkoppeld, wat betekent dat er aparte vergoedingen moeten komen voor inzamelen en voor sorteren. Voor de publieke taak "inzameling" past een vaste, kostendekkende vergoeding¹¹ zonder winst oogmerk. Deze vergoeding wordt regionaal gedifferentieerd op basis van inzamelstructuur, logistiek en gemiddelde kwaliteit van het textiel. Tegelijkertijd moet gestuurd worden op betere textielinzameling door middel van uniforme en transparante beoordelingsmethodieken. Gemeenten kunnen efficiëntiewinst behalen door inzameling regionaal te clusteren en gezamenlijk aan te besteden. Deze aanbestedingen worden gedaan met een focus op circulariteit, niet op prijs, om een prijsopdrijvend effect te voorkomen. Contracten dienen langjarig te zijn om investeringen mogelijk te maken, maar niet onbeperkt, zodat prikkels voor verbetering behouden blijven. Dit creëert een sterk, toekomstbestendig inzamelsysteem dat kwalitatieve grondstofstromen levert voor de rest van de keten.

Omdat de sector internationaal opereert, en in andere landen ingezameld textiel om niet of met een premie aan sorteerdere wordt aangeboden, is een gelijk Europees speelveld nodig inclusief betere afstemming over de bekostiging van de inzameling van textiel. Dit vraagt om inzicht in de huidige inrichting van systemen in andere landen en om agendering op Europees niveau, met inachtneming van staatssteunkaders. Het Rijk is daarvoor aan zet. Daarnaast is extra gezamenlijke inzet nodig om de hoeveelheid gescheiden ingezameld textiel te vergroten, bijvoorbeeld via publiekscampagnes en een uniforme afdankinstructie op kledinglabels, die in Europa in ontwikkeling is. Dit vraagt actie van zowel Rijk (labels en etikettering) als producentenorganisaties (publiekscampagnes), inzamelaars en gemeenten.

Tot slot is een duidelijke beleidsvisie nodig op de vraag in hoeverre Nederlands ingezameld textiel ook in Nederland gesorteerd moet worden. Sortering is een internationale marktactiviteit; zonder richtinggevend kader is kostenoptimalisatie via sortering in het buitenland een logisch gevolg van het huidige systeem. Een expliciete weging van publieke belangen, zoals werkgelegenheid, kennisopbouw en strategische autonomie, is daarom noodzakelijk.

9. Maak bindende ketenafspraken waarbij uitsluitend wordt samengewerkt met legale textielinzamelaars en verwerkers.

Illegale textielinzameling ondermijnt het functioneren van het systeem, leidt tot kwaliteitsverlies van ingezameld textiel en zorgt voor oneerlijke concurrentie met de reguliere legitieme inzamelaars. De Textieltafel acht het daarom noodzakelijk dat ketenpartijen gezamenlijk optrekken om deze praktijken uit te sluiten. Dit vraagt om bindende afspraken tussen gemeenten, producentenorganisaties, inzamelaars en verwerkers, waarbij alleen wordt samengewerkt met aantoonbaar legale partijen. Door dit collectief te organiseren, wordt voorkomen dat illegale stromen via achterdeuren alsnog in de keten terechtkomen.

Door deze maatregel:

- Wordt een gelijk speelveld gecreëerd voor bonafide inzamelaars en verwerkers;
- Wordt de kwaliteit en herleidbaarheid van ingezameld textiel verbeterd;

¹¹ Met het woord "vergoeding" wordt niet alleen verwezen naar UPV vergoeding.

- Wordt voorkomen dat waardevolle grondstoffen weglekken naar niet-transparante of laagwaardige verwerkingsroutes.

10. Alle inzamelpunten hanteren uniform de landelijke 'wel/niet'-lijst voor textiel.

In de huidige praktijk bestaan er verschillen in wat wel en niet bij het textielafval mag, wat leidt tot verwarring bij inwoners en consumenten en daardoor vervuiling van de ingezamelde stroom. De Textieltafel stelt daarom voor dat alle inzamelaars en gemeenten de landelijke 'wel/niet'-lijst uniform hanteren voor eenduidige en efficiënte communicatie. De landelijke lijst is van toepassing op de reguliere inzamelinfrastructuur van gemeenten, inzamelaars en retailinzamelpunten. Niet op kleinschalige retail- of maker-initiatieven die textiel een tweede leven geven.

Door deze maatregel:

- Wordt het voor inwoners en consumenten duidelijker welk textiel zij mogen afdanken;
- Neemt de kwaliteit van de inzameling toe door minder vervuiling;
- Wordt communicatie eenduidiger en efficiënter voor gemeenten en andere partijen in de keten.

UPV als transitie instrument

De uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) is één van de instrumenten die een circulaire textielketen kunnen versnellen. Op dit moment is het instrument gericht op de afvalfase (inzameling, sortering, hergebruik en verwerking). Er zijn mogelijkheden om de UPV, parallel aan andere instrumenten zoals de ESPR, sterker in te zetten voor de transitie. Bijvoorbeeld door meer voorspelbaarheid, langjarige vergoedingen en gerichte ondersteuning van innovatie, ecomodulatie en opschaling. Door de UPV sterker te richten op impact en opschaling binnen de afvalfase, kan dit instrument bijdragen aan de transitie.

11. Stel een onafhankelijke gezant met gezag aan voor het identificeren van verbeteringen in de governance en regelgeving met, onder andere, extra aandacht voor de B2B sector en vertrouwensherstel tussen ketenpartijen binnen de UPV.

Het herstel van onderling vertrouwen tussen enkele ketenpartijen is randvoorwaardelijk voor het goed functioneren van de UPV. Tegelijkertijd bestaan er – als gevolg van de hiervoor geboden ruimte in het Besluit UPV textiel – duidelijke verschillen in aanpak tussen producentenorganisaties (pro's), waardoor data, prestaties en vergoedingen onvoldoende vergelijkbaar zijn en transparantie ontbreekt. Deze concurrentie tussen de pro's moet niet leiden tot lage vergoedingen, maar biedt juist kansen om tot versnelling van een circulaire textielketen te komen. Dit vraagt om meer regie van de Rijksoverheid, bijvoorbeeld met betrekking tot (onderzoek naar) ecomodulatie, het eventueel invoeren van een minimumprijs en afstemming over de bestemmingen van UPV-vergoedingen, inclusief de vraag of dat het buitenland mag zijn. Ook vraagt dit om betere onderlinge afstemming tussen producentenorganisaties. Daarvoor is het echter cruciaal duidelijkheid te verschaffen over de verhouding tussen het mededingingsrecht en het Besluit UPV textiel.

Daarnaast moet extra aandacht uitgaan naar de B2B-sector die een wezenlijk andere positie heeft. Het B2B segment, dat veelal opereert in gesloten B2B textiel- en kledingsystemen vormt een onderscheidende en reeds circulaire keten en moet zodanig passend en proportioneel meegenomen worden in beleid en regelgeving. Daarbij geldt dat maatregelen voor deze sector aantoonbaar moeten bijdragen aan verdere verduurzaming en geen onevenredige regeldruk of kosten mogen veroorzaken zonder effect op circulariteit.

De Textieltafel adviseert daarom om, vooruitlopend op de formele evaluatie van de UPV textiel in 2028, een onafhankelijke gezant aan te stellen om de betrokken partijen binnen de UPV textiel te begeleiden bij het bereiken van gedragen afspraken over de inrichting en uitvoering van het stelsel en de vraagstukken rond de kosten- en uitvoeringsstructuur. De gezant brengt partijen bijeen, helpt impasses te doorbreken en bevordert samenwerking. De gezant rapporteert periodiek aan de betrokken partijen en de minister. ~~die aandachtspunten voor de evaluatie in kaart brengt.~~ Deze gezant faciliteert gesprekken tussen producentenorganisaties en brancheorganisaties van producenten, inzamelaars, sorteerdere en recyclers. Gemeenten hebben hierbij eveneens een rol vanuit hun wettelijke inzamelplicht. De gezant werkt aan een verbeterde governance en begeleidt het herstel van vertrouwen. Hierbij heeft de gezant een rol van procesbegeleider, vergelijkbaar met het traject rond de UPV verpakkingen in 2024/2025. Daarnaast brengt de gezant ketenpartijen en andere belanghebbenden bij elkaar om te werken aan een brede programmatische aanpak met een heldere visie en financieringsplan voor de transitie op basis van publieke en private middelen en UPV-bijdragen. Hierdoor worden meerjarige afspraken over vergoedingen mogelijk en ontstaat investeringszekerheid. Daarbij is ook meer transparantie over de besteding van UPV-middelen van

belang, zowel binnen Nederland als daarbuiten. Hierbij is het van belang dat alle inhoud van de gesprekken wordt getoetst aan het mededingingsrecht en dat een jurist van de ACM betrokken is om te borgen dat afspraken binnen de kaders van het mededingingsrecht plaatsvinden.

12. Verduidelijk het Besluit UPV textiel, waaronder het begrip 'inspanningsverplichting'.

Het Besluit UPV textiel is op sommige punten multi-interpretabel en daardoor onduidelijk. Een voorbeeld daarvan is het begrip 'inspanningsverplichting' voor producenten om PCR toe te passen in hun producten. Door dit begrip te verduidelijken, kan de UPV meer worden ingezet als een transitie-instrument, niet slechts als een afvalverwerkingsinstrument. De Textieltafel gaat graag zo spoedig mogelijk in overleg over een lijst met onderwerpen die verduidelijkt kunnen worden.

13. Voer ecomodulatie binnen de UPV versneld in, vooruitlopend op en in lijn met ESPR.

Om de vraag naar recycelaat te vergroten, moet ecomodulatie zo snel mogelijk binnen de UPV worden ingevoerd. Dit moet zoveel als mogelijk in afstemming met de toekomstige ESPR-eisen voor textiel worden gedaan. Ecomodulatie kan binnen de UPV financiële prikkels geven voor circulair ontwerp en het gebruik van Europees post-consumer recycelaat, binnen de kaders van het UPV-besluit. Zo worden bedrijven beloofd die circulair werken ten opzichte van bedrijven die dit niet doen. De criteria voor ecomodulatie zoals bijvoorbeeld productduurzaamheid ('durability'), moeten aansluiten op de ESPR-criteria om tegenstrijdige prikkels te voorkomen. Digitale traceerbaarheid, gekoppeld aan het digitale productpaspoort, is nodig om het gebruik van Europees PCR te verifiëren. Traceerbaarheid kan bovendien worden beloofd via een extra ecomodulatiekorting. Daarnaast moet er binnen ecomodulatie ingezet worden op levensduur, kwaliteit en duurzame materialen.

De Textieltafel stelt voor dat alle producentenorganisaties, in lijn met het mededingingsrecht, dezelfde ecomodulatiecriteria hanteren en deze versneld invoeren met ruimte voor variatie in hoogte van kortingen of toeslagen. Hierbij wordt geleerd van de ervaringen met ecomodulatie in andere Europese lidstaten.

14. Versterk platformverantwoordelijkheid voor verkopers buiten de EU.

Verkopers van buiten de EU brengen textiel via online platforms op de markt zonder UPV-bijdrage. Deze *free-riding* ondermijnt financiering van inzameling, sortering en recycling en leidt tot oneerlijke concurrentie. De Textieltafel steunt de implementatie van platformcontrole binnen de UPV zoals vastgelegd in de Kaderrichtlijn afvalstoffen (Kra). Via de platformcontrole mogen alleen verkopers met een UPV-registratie lid worden van het platform. Platforms controleren via een register of verkopers correct zijn geregistreerd bij een producentenorganisatie. De Textieltafel plaatst vraagtekens bij de effectiviteit en handhaafbaarheid hiervan. Daarom adviseert de tafel de Europese Commissie om binnen de Circular Economy Act een pay-on-behalf-model voor platformverantwoordelijkheid uit te werken. In dit model rapporteert en betaalt het platform de UPV-bijdrage namens verkopers, inclusief niet-EU verkopers, waardoor grote importstromen alsnog onder de UPV vallen. Het is hierbij van belang dat transparantie geborgd wordt.

Aanvullende beleidsinstrumenten en regelgeving

15. Werk aan een Europese definitie van ultra-fast fashion, handhaaf bestaande wetgeving op onrechtmatige reclamepraktijken en kijk hoe je met aanvullende maatregelen onwettige reclamepraktijken kan terugdringen.

Ultra-fast fashion versnelt overconsumptie en brengt grote volumes laagwaardig textiel op de markt, wat druk zet op hergebruik en recycling. Zonder duidelijke definitie ontbreekt een basis voor effectieve beleidsmaatregelen. De Textieltafel stelt daarom de volgende maatregelen voor:

- Nederland levert bouwstenen voor een Europese definitie van ultra fast fashion om te komen tot een geharmoniseerde EU-definitie. Deze bouwstenen passen bij de nationale visie op een circulaire textielketen. Hierin moet Nederland samenwerken met andere Europese voorlopers zoals Frankrijk en Italië. De definitie kan criteria bevatten als: rotatiesnelheid van collecties, productkwaliteit, repareerbaarheid en marketingpraktijken die overconsumptie stimuleren. De inzet richt zich op textielproducten die de circulaire keten aantoonbaar belemmeren door lage kwaliteit, korte levensduur of structurele non compliance, met ruimte voor het merendeel van de bedrijven om realistisch aan de circulaire transitie te werken.
- Daarnaast is betere en versterkte handhaving van bestaande Europese regelgeving noodzakelijk, met name op non-EU bedrijven en platforms, waaronder het verbod op misleidende online verkooppraktijken (dark patterns). Het Rijk kan expliciet aandacht vragen voor extra handhaving en versterkt EU-toezicht bij de herziening van de CPC-verordening eind 2026.

- Tot slot moeten aanvullende beleidsinstrumenten worden voorbereid met focus op het tegengaan van agressieve online marketing van grote ultra-fast fashion spelers. Waar kan in Brussel, waar dat vertraging oplevert door samen op te trekken met beleidsinitiatieven uit andere lidstaten (zoals door aansluiting te vinden bij gerealiseerde UFF-reclameverboden die in Frankrijk en Italië worden opgetuigd, ter behoud van een gelijk speelveld).
- Vanuit de Nederlandse retailers wordt een vrijwillig initiatief bij de Reclame Code Commissie verkend met betrekking tot online influencers.

16. Voer de Europese handling fee zo snel mogelijk in.

Grote volumes textiel worden via e-commerce rechtstreeks van buiten de EU ingevoerd, vaak door aanbieders die EU-regels omzeilen. Door de vele kleine zendingen is handhaving moeilijk, wat leidt tot een instroom van laagwaardig textiel en een oneerlijk speelveld voor bedrijven die wél compliant zijn. De Europese Commissie heeft daarom een handling fee ingesteld voor alle pakketjes buiten de Europese Unie. De Europese handling fee voor e-commercezendingen van buiten de EU treedt naar verwachting in november 2026 in werking. Lidstaten hebben de mogelijkheid deze maatregel vervroegd toe te passen. De Textieltafel adviseert het kabinet te verkennen of vervroegde invoering mogelijk en wenselijk is, binnen de Europese kaders, om zo het speelveld tussen Europese en niet-Europese aanbieders te verbeteren.

17. Verken fiscale instrumenten om tweedehands textiel en producten met post-consumer recycalaat te stimuleren.

Circulaire activiteiten zoals hergebruik van textiel worden relatief zwaarder belast. Bij gedoneerd tweedehands textiel kan bijvoorbeeld een dubbele btw-heffing optreden op een textielproduct omdat de margeregeling niet kan worden toegepast. Dit belemmert hergebruik als circulair businessmodel. De Textieltafel pleit ervoor om te verkennen hoe btw als normerend en vergroeningsinstrument ingezet kan worden. Neem dit o.a. mee bij de Nederlandse inzet rondom de Green VAT Initiative, de uitvoering van de [motie van het lid Kostic c.s.](#) over 0% btw op tweedehands en reparatiediensten juridisch mogelijk te maken en dus bij de inzet rondom de Clean Industrial Deal. Binnen een verkenning naar juridische en fiscale haalbaarheid moet concreet meegenomen worden wat nodig is om te komen tot:

- Een verlaagd btw-tarief op tweedehands textiel van 9% voor om hergebruik aantrekkelijker te maken en concurrentie met nieuw textiel te verbeteren.
- Een verlaagd btw-tarief van 9% voor maatschappelijke organisaties die tweedehands textiel verkopen en geen aanspraak kunnen maken op de margeregeling (bijv. maatschappelijke kringlooporganisaties, welke in de omringende landen al in het verlaagde btw-tarief vallen) en onderzoek daarnaast wat er nodig is om maatschappelijke organisaties in de toekomst onder een 0% btw-tarief te kunnen laten vallen.
- Een btw-verlaging op producten met post-consumer recycalaat.

18. Inventariseer de databehoeftte rond C2C-stromen en werk dit verder uit.

Digitale C2C *resale* platforms verlengen gebruiksduur van textiel, maar vallen buiten het huidige monitoringskader. Hierdoor ontstaat het risico dat beleidsdoelen en voortgangsmeting niet aansluiten op feitelijke marktontwikkelingen. De Textieltafel stelt daarom voor om te inventariseren wat de databehoeftte is rond C2C-stromen en deze behoefte uit te werken met implicaties voor massabalans en monitoring.

19. Betrek de keten bij de Nederlandse inbreng voor de Europese einde-afvalstatus.

Om de markt van gerecycled materiaal te stimuleren, wil de Europese Commissie ervoor zorgen dat er vergelijkbare handelsmogelijkheden zijn voor gerecycled en herbruikbaar materiaal ten opzichte van nieuw materiaal. Daarvoor is het nodig om te bepalen op welk moment materialen hun afvalstatus verliezen – ofwel de 'einde-afval status' krijgen – en geschikt zijn om als secundaire grondstof toe te passen in nieuwe producten, of geschikt zijn voor hergebruik.

De Joint Research Centre (JRC), de interne wetenschappelijk dienst van de Europese Commissie, heeft in opdracht van de Europese Commissie een rapport opgesteld met een voorstel voor einde afval criteria voor hergebruik en recycling voor textiel. Dit rapport wordt opgeleverd aan de Europese Commissie. Vervolgens is het aan de Commissie om met een wetsvoorstel te komen.

De JRC concludeert het volgende:

- Voor hergebruik geldt dat er eisen gesteld worden aan o.a. de sortering om vast te stellen of het textiel afval is of herbruikbaar.

- Voor recycling worden twee aparte EoW criteria voorgesteld: voor mechanische recycling en voor chemische recycling. Voor beiden geldt dat het rapport van de JRC voorstelt om het EoW punt te leggen op het moment dat het toegepast of gebruikt kan worden in een nieuw product of materiaal.

Al het ingezamelde textiel dat niet aan bovenstaande criteria voldoet, wordt gezien als afval. Voor de export ervan vallen dan onder de EVOA.

De Textieltafel erkent het belang van het vaststellen van einde afvalcriteria en pleit ervoor de Nederlandse inbreng voor het Europese wetgevingstraject zoveel mogelijk in afstemming met de keten te formuleren.

20. Neem aanvullende vragen mee in de onafhankelijke impactstudie naar de circulaire hefboom.

De Placictafel presenteerde in 2025 de circulaire hefboom¹²: een marktcreatie instrument waarmee de vraag naar circulair plastic wordt gestimuleerd op basis van Europese digitale productpaspoorten die komende jaren worden uitgerold. De hefboom bestaat in beginsel uit een opdracht over het aandeel primair fossiel plastic in een product dat door een producent of importeur op de Nederlandse markt wordt afgezet. De circulaire hefboom genereert zo een prijsprikkel waardoor het aantrekkelijker wordt om meer circulair plastic, of alternatieve natuurlijke materialen, in te zetten. De inkomsten uit de opdracht vloeien naar een transitiefonds waarna de middelen weer ten goede komen aan de (circulaire) materialentransitie. De hefboom is vooral relevant voor productstromen waar een UPV tot onvoldoende inzet van circulair plastic en biobased materialen leidt of waar er nog geen UPV aanwezig is.

Textiel is de eerste productgroep waarvoor een digitaal productpaspoort (DPP) in werking treedt. Veel is nog onduidelijk over de werking en effecten van een circulaire hefboom. Binnen de Textieltafel bestaat geen eenduidige steun voor de invoering van een circulaire hefboom voor de textielketen. De Textieltafel ondersteunt het uitvoeren van een onafhankelijke impactstudie, waarin zowel potentiële circulaire impact als risico's en de samenloop met bestaande instrumenten, zoals de UPV, ecomodulatie en ecodesing voor textielproducten, zorgvuldig worden onderzocht. Daarom verzoekt de Textieltafel het ministerie van EZK om de aankomende impactstudie door een onafhankelijke partij te laten uitvoeren en de vragen uit bijlage VI daarin op te nemen. De Textieltafel wordt graag betrokken bij de uitkomsten van de impactstudie.

F. Conclusie en aanbevelingen

Conclusie

De Nederlandse textielketen staat op een kantelpunt. Ondanks jarenlange investeringen in inzameling, sortering en recycling staat de sector onder zware druk door dalende kwaliteit en toenemende hoeveelheden van ingezameld textiel, afnemende afzetmogelijkheden, toenemende internationale concurrentie en een gebrek aan investeringszekerheid. Dit kan ertoe leiden dat gedane investeringen, desinvesteringen worden. Tegelijkertijd biedt de Europese transitie naar circulaire textielproductie een groot strategisch en economisch potentieel voor Nederland. Ons land beschikt over een fijnmazig inzamelsysteem, grote sorteercapaciteit, hoogwaardige recyclers, innovatieve textieltechnologie, sterke logistiek en een volwassen kennisinfrastructuur. Deze positie is echter niet vanzelfsprekend.

Gericht en samenhangend optreden van Rijk én de textielketen is nodig om de bestaande infrastructuur te behouden, innovatie te stimuleren en het verdienvermogen in Nederland te verankeren. Dit vereist een stevige inzet op vraagstimulering naar Europees post-consumer textielrecycelaat (PCR), politieke keuzes over de toekomstige inrichting van de Nederlandse keten, binnen een Europese en mondiale context, en een structurele, langjarige financiële basis voor sorteer- en recyclecapaciteit. De Textieltafel vindt het cruciaal dat er een zo hoog mogelijk minimum percentage PCR van Europese origine wordt opgenomen in de ESPR textiel, waarbij het percentage gefaseerd oploopt. Hierbij is het van belang dat de verplichtingen gefaseerd worden ingevoerd en rekening wordt gehouden met beschikbaarheid, kwaliteit en technische toepasbaarheid per productcategorie. De tafel benadrukt dat de transitie urgent is: zonder snelle actie verdwijnen schakels die essentieel zijn om een circulaire textielketen in Nederland en Europa mogelijk te maken.

De centrale oproep van de Textieltafel aan het kabinet is om te komen tot een samenhangend publiek-privaat transitieprogramma voor circulair textiel, waarin regelgeving, vraagcreatie, financiering en uitvoerbaarheid voor bedrijven elkaar versterken. Alleen met duidelijke keuzes,

¹² [Eindrapport Placictafel 1 juli 2025.](#)

voorspelbaar beleid en Europese afstemming kan het verdienvermogen, de innovatiekracht en de werkgelegenheid van de Nederlandse textielketen behouden en versterkt worden.

Het is nu aan het kabinet en de Tweede Kamer om besluiten te nemen over de voorgestelde visie en het transitiepad. Met de implementatie van dit advies wil de Textieltafel bijdragen aan het behalen van de doelen uit het Beleidsprogramma Circulair Textiel 2025–2030 en aan het realiseren van een circulaire textielketen in Nederland. De Textieltafel is van harte bereid om dit advies toe te lichten en de benodigde vervolgstappen te bespreken. Dit eindrapport is wat de Textieltafel betreft geen afronding van een proces, maar de start van een hernieuwde ketensamenwerking om de Nederlandse textielketen circulair, economisch sterk en toekomstbestendig te maken.

Aanbevelingen

De voorgestelde visie en het transitiepad laten zien dat Nederland een sterke uitgangspositie heeft om een leidende rol te spelen in circulair textiel binnen internationale ketens. Deze positie kan echter alleen worden behouden met snelle en gericht actie. De aanbevelingen vormen daarom een samenhangend pakket dat zich richt op zowel acute stabilisatie als structurele systeemverandering. De prioriteit ligt bij:

- Het voorkomen van verlies van sorteer- en recyclingcapaciteit op korte termijn;
- Het creëren van structurele vraag naar post-consumer recycklaat van Europese origine;
- Het verduidelijken van de faciliterende randvoorwaarden en het verbeteren van de onderlinge samenwerking door de hele keten heen.

De sector toont brede bereidheid om verantwoordelijkheid te nemen, maar een doorbraak kan alleen worden bereikt met duidelijke sturing, heldere randvoorwaarden en tijdige besluiten van het kabinet. De aanbevelingen hieronder vormen daarom geen verzameling losse maatregelen, maar een samenhangend pakket dat zowel stabiliteit op korte termijn biedt als de basis legt voor een toekomstbestendige, circulaire textielketen. De tafel schetst in dit rapport 20 maatregelen, verdeeld over vijf thema's:

1. Vraagstimulering voor circulair textiel
 - Verplicht de toepassing van post-consumer recycklaat van Europese origine in de ESPR.
 - Werk samen om de rol van launching customer te verwezenlijken.
 - Stimuleer directe vraag naar post-consumer recycklaat via sectorale afspraken.
2. Financiering
 - Onderzoek het verdienvermogen van de sorteer- en recyclingindustrie.
 - Zet een garantiefonds of -regeling op en stel zo snel mogelijk een tijdelijke overbruggingsregeling in.
3. Ketensamenwerking
 - Voer onderzoek uit naar de lange termijn systeemoplossingen voor textiel.
 - Breng vraag en aanbod voor post-consumer recycklaat bij elkaar.
 - Richt samen met gemeenten, inzamelaars en producenten een landelijk geharmoniseerd en passend inzamelsysteem in, waarbij de kosten voor inzameling gedekt worden volgens het Besluit UPV textiel.
 - Maak bindende ketenafspraken waarbij uitsluitend wordt samengewerkt met legale textielinzamelaars en verwerkers.
 - Alle inzamelpunten hanteren uniform de landelijke 'wel/niet'-lijst voor textiel.
4. UPV als transitie-instrument
 - Stel een onafhankelijke gezant met gezag aan voor het identificeren van verbetering in de governance en regelgeving met, onder andere, extra aandacht voor de B2B sector en vertrouwensherstel tussen ketenpartijen binnen de UPV.
 - Verduidelijk het Besluit UPV textiel, waaronder het begrip 'inspanningsverplichting'.
 - Voer ecomodulatie binnen de UPV versneld in, vooruitlopend op en in lijn met ESPR.
 - Versterk platformverantwoordelijkheid voor verkopers buiten de EU.
5. Aanvullende beleidsinstrumenten en regelgeving
 - Werk aan een Europese definitie van ultra-fast fashion, handhaaf bestaande wetgeving op onrechtmatige reclamepraktijken en kijk hoe je met aanvullende maatregelen onwettige reclamepraktijken kan terugdringen.
 - Voer de Europese *handling fee* zo snel mogelijk in.
 - Verken fiscale instrumenten om tweedehands textiel en producten met post-consumer recycklaat te stimuleren.
 - Inventariseer de databehoeftes rond C2C-stromen en werk dit verder uit.
 - Betrek de keten bij de Nederlandse inbreng voor de Europese einde-afvalstatus.
 - Neem aanvullende vragen mee in de onafhankelijke impactstudie naar de circulaire hefboom.

Het realiseren van een circulaire textielketen vraagt meer dan een eenmalig advies. De uitdagingen in de keten zijn complex en dynamisch, en vereisen een lange adem, gezamenlijke sturing en voortdurende afstemming. Daarom adviseert de Textieltafel om de samenwerking voort te zetten en te verbreden binnen de al bestaande Ketentafel, met betrokkenheid van alle relevante ministeries en een bredere scope over de gehele textielketen. Dit is essentieel om de voortgang te bewaken en tijdig bij te sturen in een dynamische internationale context.

Bijlagen

Bijlage I – Opdrachtbrief kabinet-Schoof aan Textieltafel

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De Speciaal Regeringsvertegenwoordiger Circulaire
Economie – Steven van Eijck
per mail pa@stevenvaneijck.nl

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
T 070-456 0000
F 070-456 1111

Ons kenmerk
IENW/BSK-2025/265697

Datum 6 november 2025
Betreft Opdrachtbrief textieltafel

Geachte heer Van Eijck,

De textielsector heeft het initiatief genomen om een Textieltafel te organiseren en vraagt aan het Rijk om dit te faciliteren. Met deze brief geef ik u hierbij de opdracht om als gespreksleider met partijen uit de Nederlandse textielketen en maatschappelijke organisaties in gesprek te gaan.

Het kabinet waardeert het initiatief en de bereidheid van de sector om gezamenlijk te werken aan een sterke en circulaire textielketen in Nederland. De urgentie die de initiatiefnemers schetsen om actie te ondernemen, die deel ik. Wetgeving zoals de UPV en aankomende producteisen voor recyclelaat moeten een impuls geven aan de inzameling, sortering en recycling van textiel. Maar op de korte termijn is er meer nodig om deze sector een wenkend perspectief te bieden. De Textieltafel is er daarom op gericht om duidelijke keuzes en concrete afspraken te maken voor het bestendigen en opschalen van de inzameling- sorteer- en recyclingsector en de vraag naar recyclelaat te stimuleren voor textiel. In de brief licht ik de bijdrage van IenW toe en ga ik in op de randvoorwaarden en beoogde resultaten.

Bijdrage IenW

IenW sluit aan als deelnemer bij de Textieltafel. Door IenW worden ook de ministeries van EZ en KGG uitgenodigd om deel te nemen aan de Textieltafel. Rijkswaterstaat organiseert het secretariaat. De rol van Rijkswaterstaat omvat het volgende:

- ondersteunen van de voorzitter;
- voorbereiden van overleggen door middel van het opstellen van de agenda en het ophalen en inbrengen van bestaande kennis en informatie;
- acties bij deelnemende partijen uitzetten en voortgang bijhouden;
- verslaglegging van de bijeenkomsten;
- ondersteunen bij het opstellen van een advies en gemaakte afspraken.

Randvoorwaarden

Het initiatief voor het organiseren van draagvlak en het werven van deelnemers voor de textieltafel ligt bij MVO Nederland. Door IenW is de wens uitgesproken dat er een zo breed mogelijke vertegenwoordiging van de textielketen in Nederland aan tafel komt. Het streven is om zo snel mogelijk van start te gaan met het organiseren van de Textieltafel. In beginsel is er ruimte om drie bijeenkomsten te

organiseren. De eerste tafel vindt plaats in het najaar van 2025 en de laatste tafel begin 2026.

**Ministerie van
Infrastructuur en
Waterstaat**

De gesprekken vinden plaats aan één hoofdtafel waaraan alle deelnemers plaatsnemen. De ondersteuning van Rijkswaterstaat beperkt zich tot één Textieltafel en niet eventuele sub-tafels. Indien er behoefte ontstaat vanuit deelnemers om sub-tafels te organiseren, moet opnieuw bekeken worden vanuit welke organisatie hiervoor ondersteuning geregeld kan worden.

Ons kenmerk
IENW/BSK-2025/265697

Rijkswaterstaat heeft een ondersteunende rol voor het ophalen en inbrengen van bestaande kennis en informatie. Tegelijkertijd wordt ook van deelnemende partijen verwacht om aan de slag te gaan met acties en uitzoekpunten die volgen uit de bijeenkomsten. Deelnemers leveren eventuele informatie ter voorbereiding van de bijeenkomst tijdig en volgens afspraak aan bij Rijkswaterstaat.

Beoogde resultaten

De Textieltafel richt zich specifiek op de toegenomen problemen bij de inzameling, sortering en recycling van textiel. De opdracht van de Textieltafel is om te komen met oplossingen voor een toekomstbestendige textielinzameling- sortering- en recyclingbranche in Nederland.

Concrete doelen voor de Tafel zijn:

- een gezamenlijke visie op een circulaire inzameling-, sorteer- en recyclingbranche in Nederland, inclusief keuzes waar de prioriteiten liggen;
- aanbevelingen voor overheid en sectorpartijen om afzetmarkten en concurrentiekracht te versterken;
- onderlinge afspraken om de markt voor recyclelaar te vergroten.

Het resultaat van de bijeenkomsten is een kort en bondig eindrapport met daarin de belangrijkste aanbevelingen en gemaakte afspraken. Dit rapport wordt, in samenwerking met de betrokken partijen, in het eerste kwartaal van 2026 afgerond en gedeeld met de Tweede Kamer.

Ik hoop op een spoedige start van de tafel en wens u veel succes bij de uitvoering.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT - OPENBAAR
VERVOER EN MILIEU,

A.A. (Thierry) Aartsen

Bijlage II – Toelichting op begrip 'kostendekkend'

In het [Besluit regeling voor de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid](#) staat beschreven aan welke verplichtingen producenten moeten voldoen. Met betrekking tot de kosten die producenten moeten dekken, zijn de volgende artikelen van belang:

- Artikel 3, lid 2: "De producent draagt in ieder geval de kosten voor het nakomen van de verplichtingen, bedoeld in [artikel 2](#), [4](#) en [5](#)."
- Artikel 6, lid 3: "Met de financiële bijdragen van de producenten aan de producentenorganisatie worden in ieder geval de kosten gedekt die nodig zijn ter uitvoering van de verplichtingen die voortvloeien uit de [artikelen 2](#), [4](#) en [5](#), rekening houdend met de inkomsten uit het hergebruik, de verkoop van secundaire grondstoffen van hun producten en niet-opgeëist statiegeld."

Artikelen 2, 4 en 5 betreffen, onder andere, onderstaande verplichtingen:

De producent...

- Is verantwoordelijk voor het nakomen van de verplichtingen uit het Besluit UPV textiel, waaronder het behalen van de doelstellingen uit het Besluit UPV textiel.
- Zorgt voor een passende beschikbaarheid van een innamesysteem. Onder passend wordt verstaan dat het innamesysteem:
 - o Gedurende het hele jaar beschikbaar is en niet beperkt is tot gebieden waar de inname en het beheer van het textielafval het meest kostenefficiënt is.
 - o De ontdoener van het textiel in staat stelt om deze kosteloos bij het innamesysteem in te leveren.
- Informeert afvalstoffenhouders over afvalpreventie, innamesystemen, voorzieningen voor hergebruik of nuttige toepassing en de preventie van zwerfafval.
- Doet een melding aan de minister over de nakoming van de verplichtingen ter uitvoering van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid.
- Brengt jaarlijks verslag uit over:
 - o Het nakomen van de verplichtingen
 - o De uitvoering van het innamesysteem
 - o De uitvoering van de informatieplicht

Bijlage III – Leden textieltafel, schrijfteam en deeltafels*

*Per organisatie is alleen de hoofafgevaardigde opgenomen.

Textieltafel

Naam	Organisatie
Rachel Heijne	Branchevereniging Kringloop Nederland (BKN)
Erwin Schols	Collectief Circulair Textiel (CCT)
Claire Teurlings	Dutch Circular Textile Valley (DCTV)
Ellen Mensink	Dutch Recycle Group (DRG)
Tjaco Twigt	European Recycling Platform (ERP)
Janine Röling	Fair Resource Foundation (FRF)
Arthur Linssen	Federatie Textielbeheer Nederland (FTN)
Wendy Schutte	H&M (lid ERP)
Marieke Doolaard	HEMA (lid SUT)
Femke den Hartog	INretail
Esther Verburg	InvestNL
Auke van der Hoek	Branchevereniging Kringloop Nederland (BKN)
Jan Lamme	Lamme Textile Management, Cibunex
Koert-Jan Eefting	Ministerie van Defensie (toehoorder)
Marieke Spijkerboer	Ministerie van EZK, voorheen IenW (toehoorder)
Miriam Geelhoed	Modint
Marije Perdon	Future up
Ralph Peters	NVRD
Sekhar Lahiri	Stichting UPV Textiel (SUT)
Maike Jansen	Thuiswinkel.org
Bas Assink	Twente Milieu, Stichting TexPlus (lid NVRD)
Mariska Boer	Vereniging Herwinning Textiel (VHT)
Sanne Westra	VNO-NCW / MKB Nederland
Patrick Welp	Vodde Textiel (lid VHT)

Schrijfteam gezamenlijke visie

Naam	Organisatie
Claire Teurlings	Dutch Circular Textile Valley (DCTV)
Ellen Mensink	Dutch Recycle Group
Arthur Linssen	Federatie Textielbeheer Nederland (FTN)
Miriam Geelhoed	Modint
Mariska Boer	Vereniging Herwinning Textiel (VHT)

Deeltafel 1: Regelgeving en EU

Naam	Organisatie
Sanne Westra (voorzitter)	VNO-NCW / MKB Nederland
Pieter Lossie (voorzitter)	Future up
Chiel van de Kerkhof	Branchevereniging Kringloop Nederland
Nicolet Keetelaar	Blycolin (namens FTN)
Mariska Boer	Boergroup (VHT)
Jan Lamme	Cibutex/Lamme Textile Management
Claire Teurlings	DCTV (ACT)
Janine Röling	Fair Resource Foundation
Femke den Hartog	INretail
Marije Perdon	FutureUp
Wendy Schutte	H&M
Marieke Doolaard	HEMA
Marten Boels	IPR Normag (namens NVRD)
Milou Kuipers	Ministerie van IenW
Sekhar Lahiri	Stichting UPV Textiel
Maïke Jansen	Thuiswinkel.org
Monique Peeters	Wolkat (DRG)

Deeltafel 2: Verdienmodellen en investeringen

Naam	Organisatie
Esther Verburg (voorzitter)	InvestNL
Auke van der Hoek	Branchevereniging Kringloop Nederland
Ellen Mensink	Brightfiber (DRG)
Hein Barnhoorn	Cibutex
Bart Kruijssen	DCTV (ACT)
Tjaco Twigt	European Recycling Platform
Janine Röling	Fair Resource Foundation
Bianca Streng	Future up
Marieke Doolaard	HEMA
Wendy Schutte	H&M
Folker Krijgsman	Midwaste (namens NVRD)
Aletta Westra	Ministerie van Defensie
Emira Mujkić	Ministerie van IenW
Miriam Geelhoed	Modint
Friso Pietersen	RVO
Paula Gerritsen	Spinning Jenny (DRG)
Sekhar Lahiri	Stichting UPV Textiel
Charles Graft	Sympany (VHT)
Patrick Welp	Vodde Textiel (VHT)
Maaïke Drubbel	Wolkat (DRG)

Textieltafel 1 – startbijeenkomst 26 november 2025

Op 26 november 2025 vond de startbijeenkomst van de Textieltafel plaats. De Textieltafel bestaat in beginsel uit drie bijeenkomsten. Na afloop van de startbijeenkomst is besloten om niet drie, maar vier bijeenkomsten te organiseren. Tijdens deze startbijeenkomst hebben de leden van de tafel kennisgemaakt met elkaar en elkaars problematieken en doelen voor een circulaire inzamel, sorteer en recyclingsector voor textiel.

Textieltafel 2 – 14 januari 2026

Tijdens de tweede plenaire sessie op 14 januari 2026 is besloten om twee deeltafels op te richten:

1. Deeltafel 1: Regelgeving en EU (voorzitters Pieter Lossie, FutureUp en Sanne Westra, VNO-NCW / MKB Nederland)
 - Doel: beleidsoplossingen voor problemen bij inzamelen, sorteren en recyclen inventariseren, inclusief een analyse van hoe bestaand instrumentarium beter kan worden ingezet, met oog voor het Europees speelveld en het internationale karakter van de textielsector.
 - Aanpak: gebaseerd op uitkomsten van de hoofdtafel over de problemen en visie voor de toekomst, aanbevelingen doen over hoe beleidsinstrumenten beter of anders moeten worden ingezet. Komen tot draagvlak voor de Nederlandse inzet voor Europese beleidsregels. Vragen die hierbij beantwoord kunnen worden: hoe kunnen bestaande beleidsinstrumenten (ESPR, Kra, UPV) worden ingezet om een circulaire textielketen te realiseren? En wat is aanvullend nodig?
2. Deeltafel 2 – Verdienmodellen en investeringen (voorzitter: Esther Verburg, InvestNL)
 - Doel: het verbeteren van het verdienmodel van iedere schakel in de keten.
 - Aanpak: aansluitend op de visie en het transitiepad van de hoofdtafel, als we ervan uitgaan dat de regelgeving die de vraag naar recycled materiaal gaat stimuleren er komt, waar moeten we dan staan over 3-5 jaar en wat is er nodig om daar te komen? Vragen waar deze deeltafel een antwoord op formuleert:
 - Wat zijn de belangrijkste (gedeelde) financiële pijnpunten per schakel en over de gehele keten voor het rondkrijgen van de businesscase(s)? Dit kan worden ondersteund met de informatie waarover InvestNL beschikt door lopend onderzoek.
 - Wat zijn de belangrijkste dingen die we zelf kunnen - en moeten - doen samen in die keten om hem voor te bereiden op die nieuwe markt, waarin wetgeving de vraag gaat stimuleren?

Naast de twee deeltafels gaat ook een schrijfteam aan de slag met het uitwerken van de gezamenlijke visie. Het schrijfteam bestaat uit: FTN, Modint, DRG, VHT en DCTV.

Textieltafel 3 – 5 februari 2026

In de derde sessie is de gezamenlijke visie verder uitgewerkt. Ook gaven de deeltafels een terugkoppeling van hun eerste sessies. Circulair Plastics Nederland presenteerde hun onderzoek naar de lange termijnstrategie voor synthetisch textiel. InvestNL presenteerde hun analyse van de verdienmodellen voor sorteren in Nederland. Het schrijfteam faciliteerde de Textieltafel om een stap verder te komen met de gezamenlijke visie. Aan het einde van het overleg is besloten om niet vier, maar zes bijeenkomsten te organiseren om tot een gedegen eindrapport te komen.

Textieltafel 4 – 5 maart 2026

Tijdens de vierde sessie is wederom een terugkoppeling gegeven van de deeltafels over hun voortgang. Daarnaast is uitgebreid stilgestaan bij de gezamenlijke visie.

Textieltafel 5 – 31 maart 2026

Tijdens de vijfde sessie is het concepteindrapport op hoofdlijnen besproken. Hierna volgde de schriftelijke commentaarronde.

Textieltafel 6 – slotbijeenkomst 13 mei 2026

Tijdens de slotbijeenkomst is het concepteindrapport besproken en is besloten een tweede schriftelijke commentaarronde te organiseren.

Bijlage V – Compleet overzicht pijnpunten

Overkoepelende problemen (van invloed op de gehele keten)

1. Ontbreken van visie en regie

Het ontbreken van een landelijke en Europese visie op de textiel- en confectie-industrie, onduidelijkheid over (de interpretatie van) politieke doelstellingen en aankomende regelgeving, en het ontbreken van centrale sturing

- Leidt tot strategische onzekerheid, waardoor bedrijven moeite hebben om richting te bepalen en investerings- en businessmodelkeuzes uitstellen of beperken

2. Ineffectieve en inconsistente UPV

Onderzoeken¹³ constateren een tekort in de Nederlandse textielketen, waarbij de kosten¹⁴ onvoldoende worden gedekt door de opbrengsten. Voor dit tekort is een UPV bijdrage nodig. Duidelijke sturing op het beoogde doel mist (zoals vraagcreatie, verwerking in Nederland of technologische opschaling). De wetgeving is onvoldoende scherp en multi-interpretabel, waardoor de uitvoerende producentenorganisaties (PROs) vergoedingen verschillend kunnen inzetten, vaak zonder heldere, langjarige visie, niet primair vanuit het landelijke transitiebelang en mogelijk zelfs marktverstrend. Daarnaast ontbreekt transparantie en consistentie in het vergoedingenbeleid (hoogte, doel, duur). Vergoedingen wisselen jaarlijks in hoogte, worden laat vastgesteld (soms pas aan het begin of zelfs gedurende het lopende jaar) en bieden geen zekerheid over meerjarige toekenning. Hierdoor ontbreekt een voorspelbare, investeerbare kasstroom.

- Leidt onvoldoende tot ondersteuning van investeringen in circulaire technologie en productontwikkeling

3. Onvoldoende ketensamenwerking

Beperkte samenwerking in de keten, ondanks grote onderlinge afhankelijkheid, en het ontbreken van een integrale en mondiale circulaire ketenbenadering

- Leidt tot inefficiënties, suboptimale afstemming van producten en investeringen en beperkte gezamenlijke invloed richting beleid en politiek

4. Ongelijk fiscaal en regulatorisch speelveld

Circulaire activiteiten (recycling, hergebruik, duurzaam) kennen een (relatief) zwaarder belastingregime dan lineaire en fossiele alternatieven (bijv. dubbele btw)

- Leidt tot een structureel concurrentienadeel voor circulaire bedrijven en belemmert marktgroei

5. Geopolitieke onzekerheid

Onzekere afzetmarkten en (toenemende) handelsbarrières

- Leidt tot instabiliteit in afzet, prijsdruk en verhoogd risico in het businessmodel

6. Ontbreken van uniforme KPI's

Het ontbreken van datagedreven en uniforme KPI's voor targetstelling en effectmeting t.a.v. vergoedingen en wetgevingsdoelstellingen

- Leidt tot beperkte sturing op impact, lage prioriteit voor transitie en moeizame verantwoording richting financiers en beleidsmakers

7. Ontbreken van expliciet korte termijn transitie-kader

De Nederlandse textielketen beschikt niet over een expliciet kortetermijn-transitiekader om essentiële inzamel-, sorteer- en recyclinginfrastructuur overeind te houden in de periode tot de inwerkingtreding van Europese en aangescherpte nationale beleidsinstrumenten (zoals ESPR en doorontwikkeling van de UPV).

- Hierdoor dreigt structurele infrastructuur weg te vallen voordat beleidsdoelen effectief kunnen worden gerealiseerd.

Inzamelen en opschonen

1. Dalende kwaliteit van ingezameld textiel

De gemiddelde kwaliteit (en daarmee waarde) van textiel neemt af (o.a. vanwege directe handel tussen consumenten van kwalitatieve kleding en de afnemende kwaliteit van kleding in het algemeen) terwijl het volume toeneemt

- Leidt tot verdere margedruk in de inzamelfase

2. Ongelijk speelveld inzameling andere Europese lidstaten

In omliggende landen wordt inzameling en/of sorteergoed ondersteund, waardoor textiel tegen lagere kosten (of met premie) wordt aangeboden; Nederlandse sorteerders kopen daarom goedkoper buitenlands sorteergoed in (goed voor circa 50% van de sorteercapaciteit).

- Leidt tot een ongelijk speelveld en zet de afzet en prijs van Nederlands ingezameld textiel onder druk.

3. Prijsgedreven aanbestedingssysteem

In de huidige aanbestedingsmethodiek vragen sommige gemeenten commerciële vergoedingen en betalen inzamelaars deze ook om voldoende volume te bemachtigen

- Leidt tot prijsopdrijving en margedruk

4. Hoge operationele kosten

Toenemende logistieke- en arbeidskosten

- Leidt tot druk op marges en beperkte investeringsruimte

¹³ Onderzoeken: (1) [Kostprijsonderzoek door KPMG in opdracht van Stichting UPV Textiel](#). (2) [Onderzoek naar kosten en opbrengsten aan de achterkant van de Textielketen door Rebel Group in opdracht van Vereniging Herwinning Textiel](#). (3) [Onderzoek van InvestNL naar de businesscase voor het sorteren van Nederlands sorteergoed in Nederland](#).

¹⁴ Zie bijlage II voor meer toelichting op het begrip 'kostendekkend'.

5. **Arbeidsmarktkrapte**

De beschikbaarheid van mensen die dit werk willen doen neemt af, terwijl de hoeveelheid afgedankt textiel toeneemt

- Leidt tot capaciteitsdruk, hogere loonkosten en risico op kwaliteitsverlies in inzameling en opschoning

6. **Vervuiling van sorteergoed**

Een substantieel deel (tot circa 10%) van het textiel uit openbare containers is vervuild, nat, of is non-textiel (o.a. dekbedden, kussens, schoenen) met hogere percentages in diftar-gemeenten; dit verlaagt over het algemeen de waarde en verhoogt de verwerkingskosten. Persoonlijk ingezameld textiel (bijv. via kringlopen of goede doelen) is kwalitatief beter maar volume hiervan is beperkt.

- Leidt tot waardeverlies, hogere opschoonkosten en lagere opbrengsten voor inzamelaars en sorteerdere

7. **Onvoldoende bronscheiding**

Ongeveer de helft van het textielafval belandt in het restafval; communicatie richting inwoners en consumenten is ontoereikend

- Leidt tot verlies van bruikbaar textiel en gemiste waardecreatie

8. **Illegale inzameling en diefstal**

Illegale inzameling en het roven van textiel uit containers. Een versterking van handhaving is nodig.

- Leidt tot directe inkomstenderving en ondermijnt de businesscase van legitieme inzamelaars.

9. **Gebrek aan terugkoppeling over kwaliteit en samenstelling**

Een groot deel van het in Nederland ingezamelde textiel wordt in het buitenland gesorteerd, waardoor directe feedback ontbreekt over de samenstelling en kwaliteit van aangeleverde vrachten

- Beperkte sturingsinformatie voor inzamelaars, waardoor zij minder gericht kunnen inzetten op hogere inzamelvolumes en kwaliteitsverbetering.

10. **Onvoldende datamonitoring van grensoverschrijdende stromen**

Textiel dat de grens over gaat wordt niet structureel gemeten en ontbreekt in nationale data.

- Leidt tot een vertekend beeld van volumes en prestaties, wat effectieve beleidssturing bemoeilijkt

Nota Bene:

B2B-textielstromen hebben specifieke eigen kenmerken

B2B-textiel (bijv. bedrijfskleding of linnengoed) kent andere volumes, kwaliteitseisen en logistieke kenmerken dan huishoudelijke stromen

- Leidt tot afwijkende kostenstructuren en vraagt om maatwerk in beleid en contractering

Sorteren (en verkoop 2^e hands textiel)

1. **Toenemend volume, afnemende waarde**

Het totale volume textiel neemt toe, terwijl het aandeel hoogwaardige en waardevolle stromen afneemt. Er zijn meer uren nodig om bruikbare items voor reuse te vinden.

- Leidt tot verslechtering van de businesscase (minder inkomsten, meer kosten) en minder tweedehands textiel dat geschikt is voor de NL markt

2. **Dalende inkomsten uit hergebruik (re-use)**

De kwaliteit van sorteergoed neemt af (o.a. door fast fashion en peer-to-peer verkoop van betere stukken) en buitenlandse afzetmarkten staan onder druk (o.a. door geopolitieke ontwikkelingen zoals de oorlog in Oekraïne, verzaadiging van exportmarkten in Azië en Afrika, importrestricties)

- Leidt snel teruglopende opbrengsten uit binnen- en buitenlandse re-use markten en strategische onzekerheid over de afzetmarkten voor re-use

3. **Beperkte opbrengsten uit recycling**

Hoogwaardige (vezel-tot-vezel) recycling levert nog weinig op door beperkte vraag en strikte specificaties van recyclers; inkomsten uit downcycling staan onder druk door lage marktprijzen

- Leidt tot onvoldoende compensatie voor toenemende reststromen en verdere druk op de marge

4. **Hoge inkoopkosten Nederlands sorteergoed**

De prijs van Nederlands sorteergoed is relatief hoog, mede door prijsgedreven aanbestedingsmethodieken binnen Nederland en goedkoper buitenlands textiel (vanwege overheidssteun of lagere arbeidskosten)

- Leidt tot hoge inputkosten voor sorteerdere en druk op het verdienmodel

5. **Hoge kosten sorteeractiviteiten in Nederland**

Sorteren voor hergebruik is grotendeels handmatig en arbeidsintensief. Nederland kent relatief hoge loonkosten, energieprijzen en CAPEX-niveaus. Verdere automatisering kan kosten verlagen maar vraagt substantiële investeringen.

- Leidt tot structurele kostendruk en uitstel van innovatie en productiviteitsverbetering.

6. **Onzekerheid over nationale verwerkingsvereisten**

Er is nog geen duidelijkheid welke sorteer- en verwerkingsactiviteiten onder (UPV)wetgeving verplicht in Nederland moeten plaatsvinden

- Leidt tot investeringsonzekerheid en het risico dat sorteeractiviteiten zich (verder) naar het buitenland verplaatsen.

7. **Afnemende beschikbaarheid van arbeid en kennis**

Beschikbare arbeidskrachten en vakkennis nemen af; de fysieke en repetitieve aard van sorteerwerk beperkt de inzetbaarheid van sociale werkplaatsen als structurele oplossing

- Leidt tot capaciteitsproblemen, hogere loonkosten en risico op kwaliteitsverlies in sortering

Pre-processing (voorbereiden voor recycling)

1. **Onvoldoende urgentie voor uitbreiden verwerkingscapaciteit**

De beschikbare capaciteit voor pre-processing (zoals detrimming en voorbewerking) is voldoende voor de

huidige vraag. Echter, door beperkte vraag naar hoogwaardig recycklaat ontbreekt de economische urgentie om pre-processingcapaciteit uit te breiden waardoor mogelijk niet voldaan kan worden aan de toenemende vraag in 2030

- leidt tot knelpunten in opschaling van recycling en vertraging in ketenoptimalisatie
- 2. **Hoge kosten van detrimming**
Detrimming is arbeidsintensief en daardoor kostbaar in NL; automatiseringstechnologie is nog in ontwikkeling en vraagt substantiële investeringen. De kwaliteit van handmatige detrimming is vaak nog beter.
 - Leidt tot (te) hoge operationele kosten. Investeringen zijn zeer lastig doordat de business case nog moeilijk te sluiten is ivm onzekerheid over vraagontwikkeling.
- 3. **Gebrek aan standaardisatie van specificaties**
Er zijn geen uniforme specificaties voor detrimming ten behoeve van recycling
 - Leidt tot inefficiëntie, duplicatie van processen, kwaliteitsverschillen en beperkte opschaalbaarheid in de aanlevering richting recyclers.
- 4. **Beperkte ketenprioriteit voor pre-processing**
Pre-processing krijgt relatief weinig aandacht binnen beleid en ketensamenwerking
 - Leidt tot achterblijvende innovatie, beperkte investeringsbereidheid en vertraging in professionalisering van deze schakel.
- 5. **Complexe en onlogische afvaldefinities in regelgeving**
Complexe en uiteenlopende definities rond afvalstatus, end-of-waste en grondstofclassificatie belemmeren (internationaal) transport en verwerking. Het moment tot waar materiaal juridisch als afval wordt aangemerkt ligt nu te laat in de keten en zou na inzameling en opschoning moeten komen te liggen (dus vanaf dat moment is het geen afval meer).
 - Leidt tot administratieve lasten, vertraging en verhoogde kosten
- 6. **Productontwerp belemmert verwerking**
Veel textielproducten zijn niet ontworpen voor eenvoudige demontage of materiaalherkenning
 - Leidt tot hogere kosten, veel verlies van materiaal en lagere efficiëntie in detrimming en recycling

Recycling

1. **Onvoldoende vraag naar gerecyclede vezels**
De kostprijs van gerecyclede vezels ligt hoger dan *virgin* alternatieven, die bovendien eenvoudiger te verwerken zijn; wetgevingsprikkel en overheidssteun corrigeren dit prijsverschil momenteel onvoldoende
 - Leidt tot lage afzet, verkoop onder kostprijs, beperkte investeringsruimte voor technologische ontwikkeling en opschaling en structureel zwakke businesscase
2. **Mismatch tussen huidige en toekomstige capaciteit**
De huidige recyclingcapaciteit is onderbenut door lage vraag (waardoor vaste lasten zwaar drukken), terwijl de totale capaciteit richting 2030 juist nog ontoereikend is
 - Leidt tot hoge kostprijzen, beperkte financierbaarheid van opschaling en risico op capaciteitsknelpunten bij toekomstige vraaggroei
3. **Hoge kosten voor markt- en productontwikkeling**
Recyclede vezels zijn relatief nieuw; afnemers moeten overtuigd worden van kwaliteit en toepasbaarheid, innovatie en textiele engineering en product ontwikkeling is nodig om tot nieuwe hoogwaardige circulaire garens en stoffen te komen
 - Leidt extra ontwikkelkosten, langere time-to-market en gebrek aan opschaling
4. **Technologie in ontwikkeling**
Recyclingtechnologie is nog jong en moet verder worden doorontwikkeld; commerciële schaal moet deels nog worden gebouwd
 - Leidt tot (momenteel) hoge kostprijs, hoge investeringsbehoefte, technologische risico's, nog geen consistente kwaliteit, terughoudendheid bij financiers, gebrek aan opschaling en beperkt aanbod van gerecycled materiaal
5. **Kwaliteit(perceptie) gerecyclede vezels**
De kwaliteit van gerecyclede vezels blijft technisch soms achter bij virgin materiaal, of wordt door afnemers als zodanig gepercipieerd
 - Leidt tot terughoudendheid bij merken en producenten en beperkt de bereidheid om gerecyclede vezels toe te passen en een meerprijs te betalen
6. **Focus op dit moment in de praktijk op industrial waste in plaats van post-consumer recycklaat (PCR)**
In de markt zijn industriële reststromen (post-industrial waste) nog dominant tov van post-consumer waste, omdat deze stromen schoner en van consistente en bekende samenstelling zijn.
 - Leidt tot vertraagde ontwikkeling van een volwaardige (post-consumer) circulaire keten en onduidelijkheid bij de consument over het gebruik van gerecycled materiaal
7. **Inconsistente inputstromen**
Post-consumer textiel kent sterke variatie in samenstelling, kwaliteit en vervuiling
 - Leidt tot procesinefficiëntie, kwaliteitsvariatie in output en hogere kosten voor voorbereiding en kwaliteitscontrole
8. **Niet-circulair productontwerp**
Veel textielproducten zijn niet ontworpen voor recycling (complexe blends, toevoegingen, coatings)
 - Leidt tot lage opbrengst, hogere verwerkingskosten en beperkingen in hoogwaardige vezel-tot-vezel recycling
9. **Onvoldoende codificering en classificatie**
Compositie-labeling van producten en HS-codes zijn nog niet toereikend ingericht voor recycled materialen
 - Leidt tot belemmeringen in traceerbaarheid, handel en marktontwikkeling

Bijlage VI – Vragen voor impactstudie circulaire hefboom

Vragen van de Textieltafel om beantwoord te krijgen in de impactstudie naar de circulaire hefboom, zodat er meer helderheid ontstaat over de werking en effecten van een circulaire hefboom (generiek en voor de textielketen):

Doelmatigheid:

- In hoeverre zijn bestaande transitie-instrumenten voldoende in staat om de transitie op de verschillende circulaire strategieën (substitutie, verminderen, levensduurverlenging en verwerking) in de textielketen te realiseren? Kan er via deze instrumenten voldoende gestuurd worden op de transitie om redelijkerwijs te verwachten dat de 2035 NPCE-doelstellingen goed haalbaar zijn?
- Is het mogelijk om een circulaire textielketen te bereiken zonder het dichtens van het prijsgat tussen virgin fossiele materialen en circulaire materialen (gerelateerd aan het onderzoek van CPNL dat stelt dat dit niet mogelijk is)?
- In welke mate kan eco modulatie binnen UPV hetzelfde doel bereiken, en tegen welke kosten? Op welk moment kan objectief worden vastgesteld dat UPV onvoldoende effectief is, gezien de beperkte evaluatiecyclus tot nu toe? Word voorkomen dat er parallel sturingsbeleid naast de circulaire hefboom via UPV ontstaat?
- In hoeverre leidt de circulaire hefboom daadwerkelijk tot een verschuiving van vraag naar circulaire materialen in de textielketen? En hoe verhoudt dit zich tot bestaande instrumenten zoals UPV en eco modulatie?
- Welke gedragsverandering bij producenten/importeurs roept het op en wat zijn de basis van welke aannames?

Toepassingsbereik:

- Welke bedrijven in de textielsector maken vooral gebruik van nieuwe fossiele plastics in hun kledingproducten met grote volumes? En wat zijn dus de bedrijven die met name een bijdrage zullen leveren aan het vullen van het transitiefonds van de circulaire hefboom? Klopt het dat dit met name de grote Aziatische online platforms zijn (SHEIN, TEMU etc.)?
- Gaat de heffing mkb en grootbedrijf evenredig treffen? Wordt er rekening gehouden met volume?

Uitvoering:

- Onderzoek naar administratieve lasten (ATR): wat zijn de administratieve lasten van de invoering van de circulaire hefboom?
- Hoe wordt geborgd dat de regeling praktisch uitvoerbaar is voor bedrijven met complexe internationale supply chains?
- In hoeverre kunnen bedrijven daadwerkelijk gebruikmaken van DPP-data zonder extra complexiteit? Is de data in het DPP voldoende voor de berekening van de heffing?
- Uitvoerbaarheid door belastingdienst?
- Rol van staatssteun? Komt dat de NL sector ten goede?

Stimuleringsfonds:

- Hoe worden middelen uit het fonds verdeeld en toegekend? Gaat het om subsidies, cofinanciering, structurele investeringsprogramma's of nog iets anders?
- Welke partijen komen in aanmerking: alleen recyclers/ inzamelaars of ook producenten en retailers?
- Wat is de doorlooptijd tussen afdracht en herinvestering in de keten?
- Is het zo dat Nederlandse textielbedrijven relatief ver zijn met het werken met andere materialen, waardoor ze financieel onder de streep een stimulans kunnen ervaren van een circulaire hefboom? Als middelen met name worden opgehaald van buitenlandse producenten (gezien de beperkte hoeveelheid producenten van Nederlandse origine) en de investeringen vervolgens de Nederlandse circulaire textielsector invloeden, geeft dit dat een nationale economische stimulans?
- Wat is indicatief een investeringsbedrag dat volgt uit de door de textieltafel beschreven visie op een toekomstbestendige sector? Kan de circulaire hefboom dit bedrag redelijkerwijs bekostigen?
- Wat zijn innovaties en ketenprojecten die economische en ecologisch een grote plus zouden opleveren voor de textielsector richting circulair die op dit moment niet bekostigd worden? Zou de circulaire hefboom deze kunnen bekostigen binnen de juridische kaders van het WTO-recht?
- Wat levert een indicatieve 20% minder nieuwe, fossiele materialen in kleding van Nederlanders op termijn op aan milieu- en gezondheidswinst door de vermindering aan microplastics?

Gevolgen:

- Wat is het effect van een nationale hefboom op de concurrentiepositie van Nederlandse bedrijven ten opzichte van andere EU lidstaten?
- In hoeverre leidt dit tot verplaatsing van verkoop of logistiek naar andere landen? Is er een risico op een waterbedeffect binnen de interne markt?
- Wat is het effect van de hefboom op consumentenprijzen? In hoeverre leidt de prijsdoorberekening tot verminderde vraag of verschuiving naar buitenlandse aanbieders?